

№11-12(189)
22 декабри соли 2021

Нашрияи тарбияи ҳарбию ватанпарастии Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ПАЁМИ

**ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН
«ДАР БОРАИ САМТҲОИ АСОСИИ СИЁСАТИ ДОХИЛӢ ВА ХОРИҶИИ ҶУМҲУРӢ» 21.12.2021, ШАҲРИ ДУШАНБЕ**

Муҳтарам аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагон!
Ҷамватанони азиз!

Баъди чанд рӯзи дигар соли 2021, ки барои мардуми шарифи Тоҷикистон яке аз солҳои воқеан таърихӣ ва фаромӯш-нашаванда – сисолагии истиқлолияти озодии Ватани маҳбубамон мебошад, сипарӣ мешавад ва кишвари азизи мо ба марҳалаи нави рушду тараққиёти худ ворид мегардад.

Бо ифтихору қаноатмандӣ ибраз медорам, ки даврони соҳибистиқлолӣ барои мардуми сарбаланди мо давраи саъю кӯшишҳои ватандӯстона ва заҳмату талашҳои созанда ба хотири ҳифзи истиқлолияти озодии Тоҷикистон, пешрафти давлат ва ободии Ватан ба ҳисоб меравад.

Мову шумо хуб дар ёд дорем, ки даҳ соли аввали истиқлолият барои мардуми Тоҷикистон марҳалаи озмоиши бисёр сахту сангини таърихӣ буд.

Аз ин лиҳоз, хотирнишон месозам, ки ин рӯзҳои оромӣ осуда ба мардуми мо ба осонӣ муяссар нашудаанд.

Барои расидан ба бузургтарин дастоварди замони истиқлолият – сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ ва ваҳдати миллӣ, ноил шудан ба зиндагии босаодати имрӯза ва бунёди Тоҷикистони навин, ки ҳоло аҳли башар онро мешиносад ва эътироф мекунад, мардуми шарафманди тоҷик содиқона заҳмат кашиданд, мушқилоту маҳрумиятҳои ниҳоят вазнинро аз сар гузарониданд, фидокориву ҷоннисориҳои нишон доданд ва қаҳрамониҳо карданд.

Дар оғози солҳои навадуми асри гузашта – замоне, ки давлати соҳибистиқлоли мо аввалин қадамҳои худро мегузошт, Тоҷикистон бо фитнаву дасисаи нерӯҳои ифротгароӣ дохилӣ ва хоҷагони хориҷии онҳо ба гирдоби муҳлифати шадиди сиёсӣ ва баъдан ба оташи ҷанги таҳмили шаҳрвандӣ кашида шуд, ки он боиси қурбонии зиёде ҷонӣ ва хисороти бузурги моддиву маънавий гардид.

Дар он айём, дар фурсати бисёр кӯтоҳ арқони давлатдорӣ ва сохтору мақомоти давлатӣ фалаҷ гардида, дар кишвар беқонунӣ ва беҳокимиятӣ ҳукмфармо шуд.

Дар чунин шароити ниҳоят мураккабу душвори ҷамъиятиву сиёсӣ, яъне дар ваъзияте, ки дар пойтахти кишвар ташиқи ва баргузор намудани ягон чорабиниҳои сиёсӣ ғайримمкон буд, Иҷлосияи тақдирсози 16-уми Шӯрои Олии Тоҷикистон дар шаҳри бостонии Хучанд баргузор гардид, ки дар қараёни он нахустин қарорҳои ҷиҳати қатъи ҷангу хунрезӣ, таъмин намудани суботу оромӣ, сарчамъ сохтани миллати тоҷик ва барқарорсозии соҳти конституционӣ қабул карда шуданд.

Бояд гуфт, ки соҳти ояндаи давлатдорӣ тоҷикон аввалин маротиба дар ҳамин иҷлосияи таърихӣ пешниҳод гар-

дид, яъне ман ҳанӯз дар рӯзҳои аввали иҷлосияи ибраз дошта будам, ки қонибдори давлати демократӣ, ҳуқуқбунёд ва дунявӣ ҳастам.

Яке аз муҳимтарин рамзҳои давлати соҳибистиқлоли мо – Парчами миллӣ низ дар қараёни ҳамин иҷлосияи тақдирсоз қабул карда шуд.

Бо дастгириву пуштибонии мардуми кишвар ва тадбирҳои андешидаи Ҳукумати навинтихобшудаи мамлакат мо тавонистем, ки дар як муддати кӯтоҳ ба иҷрои ҳадафҳои фаврии дар наздамон қарордошта ноил гардем.

Умуман, бояд гуфт, ки расидан ба сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ ва ваҳдати миллӣ ва бо ҳамин роҳ аз хатари нобудӣ наҷот додани давлати тоҷикон ва аз парокандагӣ эмин нигоҳ доштани миллати тоҷик дастоварди бузургтарини таърихӣ мо дар замони соҳибистиқлолӣ мебошад, ки ба он маҳз ба шарофати дастгириву пуштибонии самимонаи мардуми шарифи Тоҷикистон муваффақ гардем.

Ба Ватан баргардонидани беш аз як миллион нафар ғурезаҳо, ки бо мақсади аз парокандагӣ наҷот додани миллати тоҷик дар як муддати кӯтоҳ амалӣ гардид, иқдоми муҳимтарини таърихӣ дар он давраи мураккабу вазнин ба ҳисоб меравад.

Баъди барқарорсозии ҳокимияти конституционӣ зарурати қабули Конститутсияи нав ба миён омад, то ки асосҳои бунёдии ҷомеа, шакли идораи давлат ва дигар арзишҳои давлатдорӣ муайян карда шаванд.

Шашуми ноябри соли 1994 аввалин маротиба дар таърихи Тоҷикистони соҳибистиқлолӣ Конститутсия, яъне санади сарнавиштасоз бо роҳи райпурсии умумихалқӣ қабул гардид ва минбаъд дар асоси он мо ба ислоҳоти конституционӣ оғоз кардем.

Дар моддаи якуми ин ҳуҷҷати тақдирсоз соҳти давлатдорӣ навини тоҷи-

кон муайян карда шуд ва Тоҷикистон бо иродаи мардум давлати соҳибистиқлолӣ, демократӣ, ҳуқуқбунёд, дунявӣ ва ягона эълон гардид.

Дар асоси Конститутсияи парламенти касбии дупалатагӣ, Қувваҳои Мусаллаҳ, дигар сохторҳои нисомӣ, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, сохторҳои ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ, яъне шохаҳои алоҳидаи ҳокимияти давлатӣ таъсис дода шуданд.

Дар заминаи Конститутсияи минбаъд Нишони давлатӣ ва Суруди миллӣ ҳамчун рамзҳои давлатдорӣ тасдиқ гардиданд.

Инсон ва ҳуқуқи озодиҳои ӯ арзиши олии эътироф шуда, ҳалқ чун баёнгарӣ соҳибистиқлолӣ ва сарчашмаи ягонаи ҳокимияти давлатӣ эълон гардид.

Шаклҳои гуногуни моликияти асосӣ иқтисодӣ Тоҷикистон эътироф гардида, фаъолияти озоди иқтисодӣ, соҳибкорӣ, баробарҳуқуқӣ ва ҳифзи ҳуқуқи соҳибмулкӣ қафолат дода шуд.

Тибқи сиёсати башардӯстона бо фармони Президенти мамлакат «Дар бораи боздоштани татбиқи ҷазои қатл» аз 30 апрели соли 2004, ки дар заминаи он қонуни дахлдор қабул карда шуд, ба ҷазои қатл ва иҷрои он дар кишвар мӯраторӣ эълон гардид.

Илова бар ин, дар даврони истиқлолият 17 маротиба қонун дар бораи авф қабул ва нисбат ба 170 000 нафар татбиқи гардида, онҳо аз адои ҷазо озод карда шуданд.

Аз ҷумла 7 сентябри соли 2021 ба муносибати ҷашни 30-солагии истиқлолияти давлатӣ қонуни авф қабул карда шуд, ки тибқи он 11 500 нафар аз ҷавобгарии ҷиноятӣ ва адои ҷазо озод гардид.

Ҳамзамон бо ин, дар замони соҳибистиқлолӣ чор маротиба қонун оид ба авфи шаҳрвандон ва шахсони ҳуқуқии кишвар бинобар қонуногардонии маблағҳо ва молу мулкшон қабул ва

амалӣ гардонидани шуд, ки ба бехтар гардидани фазои сармоягузорӣ ва рушди фаъолияти соҳибкорӣ таъсири мусбат расонид.

Дар ин давра барои гузариш аз иқтисоди маъмуриву банақшагирӣ ба низоми нави муносибатҳои иқтисодӣ, яъне иқтисоди бозаргонӣ ислоҳоти фарогир амалӣ карда шуд.

Ҷиҳати барқарор сохтани низоми фалаҷшудаи идораи давлатӣ, оғоз намудани раванди барқарорсозии баъдиҷангӣ, амалӣ гардонидани дигаргунсозиҳои сохторӣ ва минбаъд таъмин намудани ғуногуншакли моликият, фароҳам овардани шароити мусоид барои соҳибкориву сармоягузорӣ, ташаққуқ додани низоми миллии буҷети андоз ва пуливу қарзӣ, рушди соҳаҳои воқеии иқтисод ва инкишофи баҳши иҷтимоӣ бисёр тадбирҳои самарабахш амалӣ карда шуданд.

Ҳукумати мамлакат ҳадафҳои стратегӣ миллӣ, яъне таъмин намудани истиқлолияти энергетикӣ, баромадан аз бунбасти коммуникатсионӣ ва таъдил додани мамлакат ба кишвари транзитӣ, ҳифзи амнияти озуқаворӣ ва дастрасии аҳоли ба ғизои хушсифат, саноатикунӣ босуръати мамлакат ва васеъ намудани шуғли ғуногуншакли тадриҷан амалӣ карда истодааст.

Дар натиҷа, аз даҳсолаи дуҷуми даврони истиқлолият рушди босуботи иҷтимоиву иқтисодии кишвар оғоз гардида, мо барои расидан ба ҳадафи олиӣ худ, яъне баланд бардоштани сатҳу сифати зиндагии аҳоли қорҳои зиёдро ба анҷом расонидем.

Дар бист соли охир рушди миёна-солонаи иқтисодӣ дар сатҳи 7,5 фоиз таъмин гардида, маҷмуи маҳсулоти дохилии мамлакат аз 1,8 миллиард сомони соли 2000-ум то 95 миллиард сомони дар соли 2021 ва даромади буҷети давлатӣ аз 252 миллион сомонӣ ба 28 миллиард сомонӣ расонида шуд.

Яъне маҷмуи маҳсулоти дохилӣ қариб 53 баробар ва буҷети давлатӣ 111 баробар зиёд гардида, ҳаҷми маҷмуи маҳсулоти дохилӣ ба ҳар нафар аҳоли беш аз 30 баробар афзоиш ёфт.

Дар ин давра дар кишвар зиёда аз 2000 қорхонаи истеҳсоли бунёд гардида, ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ нисбат ба солҳои аввали соҳибистиқлолӣ қариб чор баробар афзоиш пайдо кард.

Ҳамчунин, дар соҳаи кишоварзӣ ҷиҳати истифодаи самаранокии обу замин ва ҳифзи амнияти озуқаворӣ мамлакат бори аввал дар таърихи давлати соҳибистиқлолӣ ислоҳоти қуллӣ гузаронида шуда, истифодаи замин ба соҳиби аслии он – деҳқон вогузор гардид, ки яке аз дастовардҳои муҳимтарини даврони соҳибистиқлолӣ ба ҳисоб меравад.

Ҳанӯз дар солҳои оғози истиқлолият, яъне дар солҳои бисёр вазнини 1992 –

1998 Ҳукумати мамлакат бо мақсади таъмин намудани аҳоли бо маҳсулоти озуқа ва пешгирӣ кардани гуруснагӣ 75 ҳазор гектар заминро ҳамчун заминҳои президентӣ тақсим намуд.

Илова бар ин, дар бист соли охир 138 ҳазор гектар замин, аз ҷумла 52 ҳазор гектар аз ҳисоби заминҳои обӣ ба 1 миллиону 400 ҳазор оила барои бунёди манзили истиқоматӣ ҷудо карда дода шуд.

Яъне 8 миллиону 800 ҳазор нафар аҳолии кишвар имконият пайдо карданд, ки шароити истиқомати худро беҳтар намоянд.

Хотирнишон месозам, ки дар 70 соли то замони истиқлолият барои бунёди манзили истиқоматӣ ҳамагӣ ба 530 ҳазор оила 77 ҳазор гектар замин дода шуда буд.

Дар ин давра дар кишвар 54 ҳазор гектар заминҳои нав обёрӣ гардида, ҳамзамон бо ин, ҳар сол дар майдони қариб 200 ҳазор гектар замини обӣ кишти такрорӣ зироатҳо амалӣ шуда истодааст.

Дар натиҷа дар замони истиқлолият маданияти истифодабарии замин кулланд бехтар гардида, аз як қитъаи замини обӣ гирифтани 2–3 ҳосил ба ҳукми аънана даромад, ки барои бамаротиб зиёд шудани истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ мусоидат карда истодааст.

Бо ҳамин роҳ афзоиши ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ таъмин гардида, аз 11 миллиарди соли 1992 ба 40 миллиард сомонӣ дар соли 2021 расонида шуд, яъне қариб 4 баробар афзоиш ёфт.

Бояд гуфт, ки имрӯзо зиёда аз 90 фоизи истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ ба бахши хусусӣ рост меояд.

Ин нишондиҳанда аз саҳми бузурги кишоварзони мамлакат дар раванди расидан ба яке аз ҳадафҳои стратегӣ – ҳифзи амнияти озуқаворӣ кишвар, махсусан, дар шароити ду соли охир пайиҳам омадани хушқоливу камобӣ гувоҳӣ медиҳад.

Маҳз ба шарофати заҳмати онҳо фаровонии бозори истеъмолӣ таъмин гардид ва мардуми мо аз ҷиҳати таъминот бо маводи озуқа танқисӣ нақашиданд.

Бинобар ин, ба ҳамаи кишоварзони мамлакат барои заҳмати софдилонашон сипосу миннатдорӣ баён менамоем.

Барои таъмин намудани рафтуомади бемамониати мусофирон ва ҳамлу нақли молу маҳсулот дар тамоми фаслҳои сол байни минтақаҳои кишвар, инчунин, раҳӣ бахшидани мамлакат аз бунбасти коммуникатсионӣ ва ба кишвари транзитӣ табдил додани он 59 лоиҳаи сармоягузори давлатӣ ба маблағи 24 миллиард сомонӣ амалӣ гардида, 2400 километр роҳ, 326 пул, 6 нақби мошингузар ва 219 километр роҳи оҳан сохта, ба истифода дода шуд.

Бо амалӣ намудани корҳои зикргардида мо соли 2017 ба яке аз ҳадафҳои стратегии худ ноил шуда, Тоҷикистони сепорчаро ба қаламрави воҳид табдил додем ва тавассути долонҳои нақлиётӣ бо кишварҳои ҳамсоя ва дигар мамлаки дуру наздики хориҷӣ пайвастанӣ онро таъмин намудем.

Бо мақсади расидан ба истиқлолияти энергетикӣ ва истифодаи самарабахши нерӯи барқ дар даврони соҳибистиклолӣ 287 нерӯгоҳи барқӣ обии хурду бузург, 1,5 ҳазор километр хатҳои интиқоли барқӣ баландшиддат, 50 зеристгоҳи баландшиддати барқӣ бунёду таҷдид ва дар маҷмӯъ, 75 фоизи инфрасохтори энергетикӣ кишвар азнавсозӣ гардид.

Дар ин давра мо беш аз 2000 мегаватт иқтидорҳои энергетикӣ иловагӣ бунёд кардем.

Дар натиҷа соли 2011 дар таърихи навини Тоҷикистон системаи ягонаи энергетикӣ ба вучуд оварда шуд ва устувориҳои фаъолияти соҳа таъмин гардид.

Дар бист соли охир ба кишвар беш аз 150 миллиард сомонӣ сармояи хориҷӣ, аз ҷумла 59 миллиард сомонӣ сармояи мустақим ҷалб карда шуд.

Танҳо барои рушди соҳаи саноати кишвар беш аз 35 миллиард сомонӣ сармояи мустақими хориҷӣ ҷалб гардид.

Ҳукумати мамлакат дар ин давра дар соҳаҳои энергетика, нақлиёт, кишоварзӣ, маориф, тандурустӣ, ҳифзи иҷтимоӣ, хоҷагии манзилию коммуналӣ ва дигар соҳаҳои лоиҳаҳои сармоягузори давлатиро ба маблағи 91 миллиард сомонӣ татбиқ намуд.

Ҷиҳати рушди соҳаҳои илму маориф, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ аҳоли дар ин муддат аз ҳисоби ҳамаи сарчашмаҳои маблағгузори бучети давлатӣ зиёда аз 97 миллиард сомонӣ равона гардид.

Дар 30 соли истиқлолияти давлатӣ 3240 муассисаи нави таълимӣ барои 1 миллиону 400 ҳазор хонанда сохта, ба истифода дода шуд.

Ҳоло шумораи умумии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии кишвар ба 2 миллиону 200 ҳазор нафар расидааст.

Дар замони соҳибистиклолӣ дар кишвар 173 муассисаи таълимӣ типӣ наив – литсей, гимназия, мактаби президентӣ, мактаби байналмилалӣ ва муассисаҳои таълимӣ барои хонандагони болаёқат, инчунин, 196 муассисаи таҳсилоти томактабӣ ва умумии хусусӣ бунёд гардида, ба истифода дода шуданд.

Дар ин муассисаҳо 150 ҳазор нафар хонандагон ба таҳсил фаро гирифта шудаанд.

Дар зинаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ 39 муассисаи таълимӣ наив ва дар зинаи таҳсилоти олиӣ касбӣ 28 муассиса бунёд гардид ва шумораи онҳо мутаносибан ба 144 ва 41 расонида шуд.

Соли хониши ҷорӣ шумораи шогирдони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ зиёда аз 120 ҳазор нафар ва донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ 245 ҳазор нафарро ташкил кард, ки шумораи шогирдони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ нисбат ба соли 1991-ум 1,6 баробар ва донишҷӯён сеюним баробар зиёд мебошад.

Дар замони соҳибистиклолӣ шумораи ҷавонони боистеъдоде, ки барои таҳсил ба хориҷи кишвар фиристода мешаванд, сол ба сол афзоиш ёфта, дар соли таҳсили 2021 ба беш аз 42 ҳазор нафар дар 25 давлати хориҷӣ расидааст.

Ҳар сол беш аз 5 ҳазор нафар ҷавонони боистеъдоде мо барои таҳсил ба мактабҳои олиӣ хориҷи кишвар фиристода мешаванд.

Дар ин давра 2723 иншооти соҳаи тандурустӣ, аз ҷумла 1546 иншоот ба маблағи 3,5 миллиард сомонӣ аз ҳисоби бучети давлат бунёд ва мавриди истифода қарор дода шуд.

Дар замони истиқлолият аз ҷониби давлату Ҳукуमत ба рушди соҳибкориву сармоягузорӣ тавачҷуҳи махсус зоҳир гардида, то имрӯз ба соҳибкоруни сармоягузорон зиёда аз 110 имтиёз ва сабуқиҳои андозиву гумрукӣ пешниҳод карда шуданд ва шумораи сохторҳои бақайдгирии давлатии фаъолияти соҳибкорӣ аз 4 ба 1, муҳлати бақайдгирӣ аз 49 то 3–5 рӯз кам карда, ба таври ройгон ба роҳ монда шуд.

Дар Кодекси андоз дар таҳрири нав, ки амали он аз якуми январӣ соли 2022 оғоз мегардад, бо мақсади санатикунони босуръати кишвар, рушди соҳибкориву сармоягузорӣ ва ба ин васила ташкил кардани ҷойҳои нави корӣ аввалин маротиба дар даврони соҳибистиклолӣ на танҳо имтиёзу сабуқиҳои зикргардида нигоҳ дошта шуданд, балки бо вучуди таъсири манфии онҳо ба қисми даромади бучети давлатӣ боз иловатан сабуқиҳои зиёд пешниҳод гардидаанд.

Бар замми ин, шумораи андозҳо аз 10 то 7 номгӯй кам гардида, меъёрҳои яқчанд намуди онҳо паст карда шуданд.

Тавре ки борҳо зикр намудам, ҳадафи олиӣ давлат ва Ҳукумати мамлакат бехтар кардани шароити зист ва ба-

ланд бардоштани сатҳи сифати зиндагии мардуми азизамон мебошад.

Дар ин ҷода, дар бист соли охир 3 ҳуҷҷати стратегии паст кардани сатҳи камбизоатӣ, 2 барномаи баланд бардоштани сатҳи некӯаҳволии мардум ва стратегияи дарозмуддати рушди кишвар қабул ва амалӣ гардида, ҳоло татбиқи Стратегияи миллии рушд барои давраи то соли 2030 ва 176 барномаи давлатӣ идора дорад.

Барои татбиқи стратегияву барномаҳои мазкур дар бист соли охир аз ҳисоби ҳамаи сарчашмаҳои маблағгузорӣ 174 миллиард сомонӣ равона карда шуд.

Ҷиҳати ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ аҳолии кишвар танҳо дар доираи нақшаи корҳои ободониву бунёдкорӣ ба муносибати 30-солагии истиқлолияти давлатӣ дар се соли охир зиёда аз 25 ҳазор иншооти ҷойҳои истифодаи истеҳсоливу иҷтимоӣ ва инфрасохторӣ сохта, ба истифода дода шуданд.

Бо истифода аз фурсат, ба кулли мардуми шарафманди кишвар, аз ҷумла ба ҳамаи соҳибкоруни ватандӯст ва шахсони саховатпеша, ки ба ифтихори ҷашни сисолагии истиқлолияти давлатӣ дар раванди корҳои ободониву созандагии Ватан, баҳусус, дар бунёди иншооти соҳаҳои маориф ва тандурустӣ саҳми басо арзишманд гузоштанд, сипосу миннатдорӣ баён менамоем.

Дар натиҷаи корҳои анҷомдодашуда ва амалисозии стратегияву барномаҳои зикргардида дар зарфи солҳои истиқлолият дар мамлакат беш аз 3,3 миллион ҷойҳои кории доимӣ ва мавсимӣ таъсис дода шуда, шароити зиндагии сокинони мамлакат тадриҷан беҳтар гардида истодааст.

Аз ҷумла дар ин давра музди миёнаи меҳнат 87 баробар, андозаи нафақа 80 баробар ва даромади пулии аҳоли 75 баробар афзоиш ёфт.

Дар 30 соли соҳибистиклолӣ шумораи аҳолии кишвар аз 5,5 миллион то 9,8 миллион нафар, яъне 1,8 баробар зиёд гардид ва соли 2022 аҳолии Тоҷикистон ба 10 миллион нафар мерасад.

Соли 2020 дарозумрии аҳоли ба 75,1 сол баробар шуд, ки ин нишондиҳанда нисбат ба соли 1991-ум 5 сол зиёд мебошад.

Нишондиҳандаҳои фавти умумӣ 40 фоиз, фавти модарон ҳангоми таваллуд 73 фоиз ва фавти кӯдакони то 5-сола 85 фоиз паст гардид.

Сатҳи камбизоатӣ аз 83 фоизи соли 1999 ба 26,3 фоиз дар соли 2019 коҳиш дода шуд, ки аз ҷумлаи муҳимтарин дастовардҳои даврони соҳибистиклолӣ ба ҳисоб меравад.

Аз баланд шудани сатҳи зиндагии аҳолии кишвар дар замони соҳибистиклолӣ, инчунин, нишондиҳандаҳои зерин гувоҳӣ медиҳанд:

- агар шумораи муштариёни алоқаи телефонӣ соли 1991 ҳамагӣ 277 ҳазор нафарро ташкил карда бошад, пас дар соли 2021 шумораи танҳо муштариёни алоқаи телефонии мобилӣ ба беш аз 8 миллион нафар расидааст;

- ҳоло истифодабарандагони шабакаи интернет дар кишвар зиёда аз 4,2 миллион нафарро ташкил медиҳанд;

- соли 1991 дар ҳудуди Тоҷикистон ҳамагӣ 216 ҳазор мошини сабукрави шахсӣ ба қайд гирифта шуда буд;

- танҳо дар бист соли охир 730 ҳазор мошини сабукрав ворид гардида, дар солҳои истиқлолият аз ҷониби аҳоли зиёда аз 320 ҳазор воситаҳои нақлиёт ва дигар техникаи таъиноти гуногун хусусӣ гардонидани шудааст, яъне аҳолии мамлакат дар замони истиқлолият соҳиби беш аз ду миллион воситаи нақлиёти шахсӣ гардидааст;

- дар солҳои истиқлолият ба кишвар беш аз 875 ҳазор воситаи нақлиёт ва дигар техника барои истифодаи бахши хусусӣ ворид гардидааст;

- танҳо дар 10 соли охир барои истифодаи алоқаи мобилӣ аз ҷониби аҳолии мамлакат 30 миллиард сомонӣ хароҷот шудааст;

- агар дорониҳои бахши хусусиро дар кишвар бо арзиши пулӣ ифода на-

моем, пас он аз ҳисоби арзиши амволи ғайриманқул ва дорониҳои молиявии ширкату корхонаҳои бахши хусусӣ, дар маҷмӯъ, қариб 400 миллиард сомони ро ташкил медиҳад, ҳол он ки дар замони пеш аз истиқлолият ҳатто маҷмӯи «бахши хусусӣ» вучуд надошт;

- агар соли 2000-ум ҳаҷми пасандозҳои аҳоли дар низоми бонкӣ ҳамагӣ 93 миллион сомони ро ташкил карда бошад, пас соли 2021 ба 10 миллиард сомонӣ расидааст, яъне 109 баробар афзоиш ёфтааст.

- дар замони истиқлолият як миллиону 400 ҳазор оила соҳиби замини наздиҳавлигӣ барои бунёди хонаҳои истиқоматӣ гардидааст.

Тавре борҳо таъкид карда будам, мо талаш дорем, ки барои ҳар як сокини мамлакат шароити зиндагии шоистаро муҳайё созем ва ҳамаи нақшаҳои барномаҳои маҳз ба хотири амалӣ гардонидани ҳамаи ҳадафи олиӣ давлат қабул ва амалӣ карда мешаванд.

Бо вучуди корҳои анҷомдодашуда ва дастовардҳои зикргардида, ҳамчунин, ҷиҳати ҳалли пурраи мушкилоти мавҷуда Ҳукумати мамлакат вазирад аст, ки минбаъд низ ба масъалаҳои баланд бардоштани гуногунсативу рақобатнокӣ иқтисоди миллиӣ, густириши раванди рақамикунонии иқтисод, татбиқи «иқтисоди сабз», саноатикунони босуръат, истифодаи технологияҳои инноватсионӣ ва рушди нерӯи инсонӣ афзолият дода, дар ин замина рушди устувору сифатнокӣ иқтисоди миллиро таъмин намояд.

Аз ҷумла дар панҷ соли минбаъда рушди миёнасолони иқтисодӣ дар сатҳи на кам аз 7 фоиз ва ҳаҷми маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ба ҳар нафар аҳоли, бо дарназардошти то 11 миллион нафар афзоиш ёфтани шумораи сокинони кишвар, бояд то 2 баробар зиёд карда шавад.

Инчунин, зиёда аз 870 корхонаи саноатӣ таъсис дода, ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ба 95 миллиард сомонӣ расонида, содироти он ду баробар афзоиш дода шавад.

Ҳиссаи саноат дар маҷмӯи маҳсулоти дохилии кишвар ба 26 фоиз расонида, дар ин раванд гуногунсативу истеҳсолоти саноатӣ таъмин карда шавад.

Бинобар аҳамияти бузурги соҳаи саноат дар рушди минбаъдаи мамлакат, ҳалли масъалаҳои иҷтимоиву иқтисодӣ ва таъмин намудани иҷрои ҳадафҳои стратегии миллиӣ, аз ҷумла раванди саноатикунони босуръати кишвар пешниҳод менамоем, ки солҳои 2022–2026, яъне то ҷашни 35-солагии истиқлолияти давлатии Тоҷикистон «Солҳои рушди саноат» эълон карда шаванд.

Дар ин давра бояд беш аз 500 ҳазор ҷойҳои нави корӣ таъсис ёфта, даромади пулии аҳоли беш аз 2 баробар зиёд гардад ва ҳиссаи табақаи миёнаи аҳоли ба 45 фоиз расонида, дар натиҷа сатҳи камбизоатӣ то 15 фоиз коҳиш дода шавад.

Ҳукумати мамлакат ба рушди соҳаи маориф ва таълиму тарбияи насли наврас ҳамеша аҳамияти аввалиндараҷа медиҳад.

Бо ин мақсад дар панҷ соли минбаъда бояд беш аз 1000 иншооти соҳаи маориф дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот сохта, ба истифода супорида шавад.

Бо амалисозии лоиҳаҳои бузурги бунёду таҷдиди иншооти энергетикӣ мамлакат мо итминон дорем, ки дар 7 соли оянда иқтидорҳои энергетикӣ кишварро ба 10 ҳазор мегаватт расонида, ба яке аз ҳадафҳои стратегии давлат, яъне истиқлолияти комили энергетикӣ муваффақ шавем.

Ҳукумати мамлакат бо дарназардошти тағйирёбии глобалии иқлим ва зарурати рушди энергетикаи «сабз» бояд то охири соли 2022 Стратегияи рушди «иқтисоди сабз» дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро қабул карда, татбиқи онро таъмин намояд.

Ҳамчунин, ҷиҳати рақамикунонии бомароми иқтисоди миллиӣ ва ташаққул додани заминаи технологияи он ба

ислоҳоти соҳаи алоқа тақвият бахшида, гузариши тадриҷӣ ба иқтисоди рақамӣ ва хизматрасониҳои рақамӣ дар ҳамаи соҳаҳо таъмин карда шавад.

Таъкид месозам, ки ин воқеият ва талаботи замони муосир мебошад.

Ҳалли саривақтии масъалаҳои иҷтимоии аҳоли ва фароҳам овардани шароити ҷиҳати зиндагии арзандаи мардум, аз ҷумла бо роҳи мунтазам таъсис додани ҷойҳои нави корӣ, зиёд намудани ҳаҷми даромади аҳоли, баланд бардоштани музди меҳнати кормандон, нафақа ва стипендияҳо аз ҷумлаи масъалаҳои муҳимтарин дар ин давра мебошад.

Бо дарназардошти ин ва бо мақсади тақвият бахшидани сатҳи ҳифзи иҷтимоии аҳоли пешниҳод менамоем:

– аз 1-уми январи соли 2022 музди меҳнати амалкунандаи хизматчиёни ҳарбӣ, кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ 25 фоиз ва дигар кормандони ин мақомот 20 фоиз зиёд карда шавад;

– аз 1-уми июли соли 2022 музди меҳнати кормандони мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, муассисаҳои маориф, фарҳанг, варзиш, тандурустӣ, муассисаҳои соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ ва дигар ташкилоту муассисаҳои соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ ва дигар ташкилоту муассисаҳои бучетӣ, инчунин, стипендияи донишҷӯён ва дигар намудҳои стипендия 20 фоиз зиёд карда шавад.

– аз 1-уми июли соли 2022 андозаи нафақаи амалкунандаи нафақагиронии ятимии кул ва ниятимон бинобар маҳрум шудан аз саробон ба андозаи 25 фоиз аз андозаи ҳадди ақалли нафақаи аз рӯи синну сол муқарраргардида зиёд карда шавад.

Ҳадди ақалли музди меҳнат аз 1-уми июли соли 2022-юм 50 фоиз зиёд карда, андозаи он дар ҳаҷми 600 сомонӣ муқаррар карда шавад.

Ҳукумати мамлакат вазифадор аст, ки ҷиҳати амалӣ намудани иқдоми мазкур тадбирҳои заруриро роҳандозӣ намояд.

Бо мақсади мусоидат ба ҳалли масъалаҳои шуғли аҳоли зарур аст, ки Консепсияи рушди шуғли пурмахсул дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2040, инчунин, барномаҳои миёнамуҳлати татбиқи он қабул ва амалӣ карда шаванд.

Вобаста ба ин, бори дигар таъкид менамоем, ки Ҳукумати мамлакат вазифадор аст то соли 2026 шахрвандони аз 18-сола болоро, ки касбу ҳунар надоранд, ба касбу ҳунаромӯзӣ ҷалб карда, ҷиҳати саросар соҳибқасб гардидани аҳоли тадбирҳои иловагиро роҳандозӣ намояд.

Дар панҷ соли оянда як миллион нафар шахрвандони кишвар бояд соҳибқасб гардонидани шаванд.

Илова ба ин, зарур аст, ки сифати таҳсилот ва касбомӯзӣ дар муассисаҳои таълимӣ беҳтар карда, ихтисосу ҳунароҳое, ки барои бозори меҳнат заруранд, таъсис дода, ҷиҳати бо шуғл таъмин намудани сокинони мамлакат, бахусус, ҷавонон ва занону бонувон тадбирҳои қатъӣ андешида шаванд.

Танҳо аз ҳисоби рушди соҳаҳои хизматрасонӣ, аз ҷумла сайёҳӣ, молияву банқдорӣ, нақлиёту коммуникатсия ва дигар бахшҳо бояд то 200 ҳазор ҷойи нави корӣ таъсис дода шавад.

Ҳамчунин, дар марҳалаҳои кунунӣ ва минбаъдаи рушди кишвар идома бахшидани ислоҳот ҷиҳати мукамал гардонидани низоми идораи давлатӣ ва таъмин намудани самаранокии он зарур мебошад.

Дар шароити мураккаби иқтисодӣ ва геосиёсии ҷаҳон, низоҳои тичоратӣ, афзоиши таҳримҳо, тағйирёбии иқлим, болоравии нархи маҳсулоти озуқаворӣ дар ҷаҳон, паҳншавии бемориҳои сироятӣ КОВИД-19 ва дигар омилҳои манфии ба иқтисоди миллӣ таъсиргузор Ҳукумати мамлакат тамоми чораҳои пешгирикунандаро андешида истодааст, ки дар натиҷа соли 2021 суръати рушди иқтисодӣ ба беш аз 9 фоиз баробар гардид.

Рушди иқтисодӣ дар ин давра аз

ҳисоби афзоиши ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ба 22 фоиз, маҳсулоти кишоварзӣ 6 фоиз, маблағгузорӣ ба сармояи асосӣ 23 фоиз ва гардиши савдо 13 фоиз таъмин карда шуд.

Соли қорӣ қисми даромади бучети давлатӣ иҷро шуда, даромади пулии аҳоли нисбат ба нишондиҳандаи соли 2020-ум 15 фоиз афзоиш ёфт ва ба зиёда аз 75 миллиард сомонӣ баробар гардид.

Вале дар кишвар захираву имкониятҳо барои баланд бардоштани нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ ва некуаҳолии мардум ҳанӯз хеле зиёданд.

Аз ин рӯ, Ҳукумати мамлакатро зарур аст, ки дар соли 2022 барои самаранок истифода намудани имконияту иқтидорҳои мавҷуда, ноил шудан ба нишондиҳандаҳои дурнамои рушди иҷтимоиву иқтисодӣ ва дар сатҳи на кам аз 8 фоиз таъмин намудани суръати рушди иқтисоди миллӣ тадбирҳои иловагӣ андешад.

Дар натиҷаи татбиқи сиёсати самарабахши молияи давлатӣ, аз ҷумла дар самти таъмини суботи молиявӣ, тақмили низоми андозбандӣ ва баланд бардоштани самаранокии идораи молияи давлатӣ ҳаҷми даромади бучети давлатӣ дар солҳои соҳибистиклолӣ мунтазам афзоиш ёфт.

Дар идомаи ин раванд, соли 2022

даромади бучети давлатӣ дар ҳаҷми 33 миллиард сомонӣ пешбинӣ гардидааст, ки нисбат ба соли 2021-ум 19,4 фоиз зиёд мебошад.

Ҳамчунин, хароҷот ба соҳаҳои иҷтимоӣ сол ба сол зиёд шуда, соли 2022 ҳиссаи он дар ҳаҷми умумии хароҷоти бучети давлатӣ ба 43,8 фоиз баробар мегардад.

Бинобар ин, Вазорати молия вазифадор аст, ки якҷо бо дигар вазорату идораҳо ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барои иҷрои саривақтӣ ва сифатноки қисми даромади бучети давлатӣ, баланд бардоштани самаранокиву шаффофияти хароҷоти он, беҳтар намудани назорат, мукамалсозии аудити берунӣ ва идоракунии нерӯи инсонӣ тадбирҳои мушаххасро амалӣ намояд.

Илова бар ин, ҷиҳати гузариш ба стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ, ба таври пурра татбиқ намудани барномаҳои муосири баҳисобгирии амалиёти молиявӣ ва васеъ ҷорӣ кардани рақамикунӣ дар соҳаи чораҳои судманд андешад.

Дар даврони соҳибистиклолӣ шумораи ташкилотҳои қарзӣ дар кишвар ба 63 ва воҳидҳои сохтории онҳо ба 1850 расонида шуд.

Сармояи низоми банқии кишвар нисбат ба соли 2000-ум 130 баробар афзоиш ёфт.

Ҳаҷми пасандозҳо қариб 100 баробар зиёд шуда, ҳоло бақияи онҳо 10 миллиард сомониро ташкил медиҳад.

Ҳаҷми умумии қарзҳои додашуда дар давоми солҳои соҳибистиклолӣ 117 миллиард сомониро ташкил карда, аз ҷумла дар соли 2021-ум 13 миллиард сомонӣ қарз дода шудааст, ки 37 фоизи он ба соҳибқасбии истеҳсоли равона гардидааст.

Рушди соҳаҳои воқеии иқтисодӣ, фаъолнокии бахши хусусӣ ва гардиши савдои хориҷӣ аз низоми банқӣ

вобаста мебошад, вале то ҳанӯз дар самти татбиқи сиёсати пулиро қарзӣ, солимгардонии низоми банқӣ ва пешниҳоди қарзҳои дастрасу дарозмуддат мушкilotи зиёдаи ҳалталаб боқӣ мемонад.

Аз ин лиҳоз, зарур аст, ки ҷиҳати зиёд намудани қарзҳои имтиёзноки дарозмуҳлат, хусусан, барои соҳибқасбии истеҳсоли, пешниҳоди хизматрасониҳои босифат бо истифода аз технологияҳои рақамӣ ва гузариши пурра ба ҳисоббаробаркунии ғайринақдӣ, инчунин, ҳарчи бештар ҷалб кардани сармояи дохиливу хориҷӣ ба низоми банқӣ тадбирҳои қатъӣ андешида шаванд.

Ҳамзамон бо ин, бояд доир ба зиёд кардани шумораи банқҳо, тақвият бахшидани низоми идоракунии хавфҳо ва баланд бардоштани ҳаҷми сармояи ойнамоии ташкилотҳои қарзӣ чораҷӯӣ карда шавад.

Ба Банки миллӣ, Банки давлатии амонатгузори «Амонатбанк» ва дигар ташкилотҳои қарзӣ супориш дода мешавад, ки дар давраи миёнамуҳлат, яъне дар панҷ соли оянда ҷиҳати ҳама-сола афзоиш додани ҳаҷми қарзҳо ва дар соли 2026 ба 30 миллиард сомонӣ расонидани ҳаҷми қарзҳои тадбирҳои мушаххас андешанд.

Бо вучуди таъсири бемориҳои сироятӣ КОВИД-19, дар соли 2021 ба соҳаҳои гуногуни иқтисоди миллӣ дар

дар ин раванд даҳҳо ҳазор ҷойи нави корӣ ташкил карда шавад.

Дар замони соҳибистиклолӣ шумораи корхонаҳои саноатӣ ба 2360 расонида шуд.

Танҳо соли 2021-ум 256 коргоҳу корхонаи нави бо 2500 ҷойи корӣ ба фаъолият оғоз намуд.

Аммо бо вучуди имтиёзу сабукиҳои зиёди пешниҳодгардида имконияту иқтидорҳои истифоданашуда барои боз ҳам тезонидани суръати саноатикунӣ ҳанӯз зиёданд.

Зеро захираҳои бузурги ашёи хоми ватанӣ имкон медиҳанд, ки тавассути коркарди пурраи маъдан, аз ҷумла металлҳои рангаву қиматбахш, инчунин, коркарди маҳсулоти кишоварзӣ ва растаниҳои шифобахш соҳаҳои саноати металлургия, сабуку хӯрокворӣ ва дорусозӣ рушд намуда, дар натиҷа ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти сиротӣ ва ивазкунандаи воридот афзоиш ёбад ва саноатикунӣ босуръати мамлакат таъмин карда шавад.

Аз ин лиҳоз, барои ташкили корхонаҳо бо технологияҳои муосир, парқҳои инноватсионӣ технологияи, марказҳои коркарди иттилоот ва ба ин васила таъсис додани ҷойҳои нави корӣ ва истеҳсоли маҳсулоти ниҳоии дорои арзиши баланди иловашуда бояд тамоми тадбирҳои зарури андешида шаванд.

Дар давоми панҷ соли оянда, яъне дар доираи «Солҳои рушди саноат» тавассути таъсиси корхонаҳои нави, барқарорсозии иқтидорҳои мавҷуда, афзоиш додани ҳаҷми истихроҷи канданиҳои фойданок ва коркарди маъдан ба фаъолият оғоз кардани боз якҷанд корхонаи бузурги соҳаи маъдан оид ба коркарди ниҳоии ашёи хом бо таъсиси ҳазорҳо ҷойи нави корӣ имконпазир мебошад.

Бо ин мақсад, Вазорати саноат ва технологияҳои нави ва Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатиро зарур аст, ки якҷо бо сохтору мақомоти марбута барои ҷалби сармояи мустаким чораҷӯӣ намоянд.

Ҳамчунин, дар 5 соли минбаъда барои таъмин кардани рушди саноати сабук доир ба таъсиси 5 маҷмааи коркарди ниҳоии нахи пахта бо ҷалби беш аз 11 миллиард сомонӣ чораҳои амалӣ андешанд.

Илова бар ин, бо дарназардошти фароҳамсозии омилҳои ҳавасмандгардонӣ дар корхонаҳои саноатӣ аз фаъолият бозмонда, аз ҷумла корхонаҳои насосҳои дар ихтиёри давлат қарордошта низоми идоракунии корпоративӣ роҳандозӣ ва бо ҷалби бахши хусусӣ фаъолияти самаранокии онҳо ҳарчи зудтар таъмин карда шавад.

Ҷиҳати рушди соҳаи пиллапарварӣ ва шоҳиву атласа адрасбофӣ, ки барои таъсиси ҳазорҳо ҷойи нави корӣ, бахусус, барои занону бонувон имконият медиҳад, сохтору мақомоти дахлдорро зарур аст, ки истифодаи самаранокии имкониятҳои мавҷударо таъмин намоянд.

Дар робита ба ин, замини тутзорҳо ба муддати 10 сол аз пардохти андозӣ ягонаи замин, инчунин, шахсонаи ҳуқуқие, ки ба коркарди пилла ва истеҳсоли матоҳои шоҳӣ, атласа адрас ва дигар маснуоти бофандагии дастӣ машғуланд, аз пардохти андозҳо пурра озод карда шаванд.

Дар самти рушди соҳаҳои мухталифи саноат зарур аст, ки гузариш ба технологияҳои инноватсионӣ, хусусан, таҷҳизоти каммасрафи барқӣ таъмин гардида, дар ин замина истеҳсоли маҳсулоти рақобатнок бо истифода аз «энергияи сабз» васеъ ҷорӣ карда шавад.

Ба Ҳукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки ҷиҳати таҳия ва васеъ истифода намудани технологияҳои муосир дар соҳаҳои мухталифи иқтисоди мамлакат Стратегияи миллии «зеҳни сунъӣ»-ро қабул ва татбиқ намояд.

Вобаста ба талаботи соҳаи саноат зарур аст, ки ба масъалаи баланд бардоштани сифати таҳсилот, тақмили нақшаҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар ва тай-

ТАБРИКОТИ

Фармондеҳи Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон
генерал-лейтенанти гвардия Чамолзода Бобочон
ба муносибати Соли нави мелодӣ

Рафиқон генералҳо, афсарон, прапоршикон, сержантону сарбозон! Ҳамаи шуморо бо фарорасии Соли нави мелодӣ самимона табрик намуда, бароятон саломатӣ, садоқати рӯзгор ва дар хизмати пуршарафатон комёбиҳо танманнодорам.

Соли 2021 дар таърихи давлати соҳибистиқлоли тоҷик соли хотирмону фараҳбахш, соли музаффариятҳо сабт гардид ва Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар арсаи байналмилалӣ ҳамчун кишвари амну субот, имкониятҳои рушди иқтисодӣ, сайёҳӣ, диёри обҳои мусаффо ва пойтахти фарҳангии Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил муаррифӣ намуд.

Соли сипаригардида барои халқи тоҷик соли таърихӣ ба шумор меравад, зеро дар ин сол мардуми сарбаланди кишвар чашни бузурги миллий 30 - солагии Истиқлоли давлатии Тоҷикистонро бо шукӯҳу шаҳомат таҷлил намуд. Аз ҷаҳзи нусрати ин неъмат ба бебаҳо бо ташаббуси Пешвои муаззамии миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар тамоми шаҳру навоҳии ҷумҳурӣ корҳои ободониву бунёдкорӣ, сохтмони бинуву иншооти таъиноташон гуногун вусъати тоза гирифт. Баргузори чорабиниҳои муҳими сиёсӣ, фарҳангӣ, оммавӣ ва иштироки меҳмонони хориҷӣ нишони эҳтиром ва эътирофи Тоҷикистон ҳамчун давлати ягона, соҳибистиқлол, демократӣ ва дунявӣ буда, боиси ифтихори ҳар як шаҳрванди

Тоҷикистон мебошад.

Қобили зикр аст, ки дар татбиқи иқдомҳои созидаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҷлил ва баргузори чорабиниҳои сатҳи баланди давлатӣ дар баробари мардуми шарифи кишвар хизматчиёни ҳарбии Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми арзанда гузоштанд. Ба муносибати чашни 30 - солагии Истиқлоли давлатии Тоҷикистон санаи 7-уми сентябри соли 2021 бо иштироки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарфармондеҳи Олии Қувваҳои Мусаллаҳ, генерали артиш муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар майдони Дӯстии шаҳри Душанбе паради ҳарбӣ баргузор гардид, ки дар он 30 ҳазор хизматчиёни ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳ ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, аз ҷумла ҳайати шахсии Гвардияи миллии бо масъулият ва омодагии баланди сафорой иштирок намуданд. Дар арафаи ин чашни бузурги миллии хизмати шоиста, часорату диловари 19 нафар хизматчиёни ҳарбии Гвардияи миллии бо мукофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардониданд.

Ҳайати шахсии Гвардияи миллии вазифаҳои хизматии худро сарбаландона иҷро карда, дар таъмини амният ва баргузори чорабиниҳои сатҳи ҷумҳурӣ ва байналмилалӣ фаъолона иштирок карданд. Яке аз ин чорабиниҳои муҳими сиёсӣ Саммити чаш-

нии сарони давлатҳои Созмони Ҳамкории Шанхай буд, ки 17 сентябри соли 2021 дар шаҳри Душанбе баргузор гардид. Аз таҳлилу баррасӣ, ҳалли масъалаҳо, пешниҳоди ақидаҳо оид ба мушкилоти минтақа ва ҷаҳони муосир дар барномаи СҶШ мавқеи кишварҳо дар ояндаи наздик муайян гардид. Ҳарчанд Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кулли мамулики ҷаҳон, аз ҷумла бо ҳамсоиякишварҳои худ муносибати сулҳҷӯна ва хайрхоҳона дорад, аммо мо хизматчиёни ҳарбию зарур аст, ки ҳамеша барои ҳифзу муҳофизати марзу бум, истиқлолу амнияти давлат ва ғимояи нағну номус, яъне муқаддасоти миллии ва эҳтироми арзишҳои олии он ҳамеша тайёр бошем.

22 июли соли 2021 бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарфармондеҳи Олии Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат бори аввал дар таърихи Тоҷикистони соҳибистиқлол 100 ҳазор хизматчиёни ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳ ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, инчунин 130 ҳазор афсарону сарбозони ҳайати захираҳои сафарбарӣ, дар маҷмӯъ, 230 ҳазор нафар бо бонги хатар - «Марз 2021» дар маҳалҳои муайяншудаи самтҳои амалиёти ҷамъ оварда, омодабошии ҷангии онҳо санҷида шуд. Сарвари давлат дар пойгоҳи Гвардияи миллии дар назди хизматчиёни ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳи кишвар ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ суҳанронӣ намуданд.

Ба омодабошии ҷангии Артиши миллии баҳои баланд дода, ба ҳайати шахси изғори сипосу миннатдорӣ намуданд. Чуноне ки Сарфармондеҳи Олии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҷанғони суҳанронӣ дар санҷиши омодабошии ҷангии Қувваҳои Мусаллаҳи Тоҷикистон «Марз 2021» таъкид карданд: «Мо бояд барои ғимояи сулҳу оромии ба қимати бисёр гарон бадастовардамон, суботи сиёсӣ, ваҳдати миллии ва амнияти давлату халқамон омода бошем».

Бояд қайд кард, ки Гвардияи миллии дар таркиби Қувваҳои Мусаллаҳи кишвар бо омодабошии баланди ҷангӣ ва интизоми оҳанин мавқеи назаррас дорад. Моро зарур аст, ки барои муқовимат ва пешгирӣ намудани хатару таҳдидҳои воқеӣ ва эҳти-

моли тамоми кӯшишу ғайрат, маҳорату малакаи касбии хешро истифода бурда, омодабошии ҷангии ҷузъу томҳоро дар сатҳи баланд нигоҳдорем. Боварии комил дорам, ки ҳар яки шумо, хизматчиёни ҳарбии Гвардияи миллии вазифаҳои ҷангии худро бо масъулият ва эҳсоси баланди ватандӯстӣ иҷро намуда, ба савганди ҳарбии худ содиқ мемонед ва рисолати ҷавонармии худро сарбаландона иҷро мекунед.

Бори дигар ҳамаи шуморо ба фарорасии Соли нави мелодӣ аз сидқи дил муबारакбод гуфта, хоҳони онам, ки фазои кишвари мо доимо софу беғубор, ҳаёти халқи тоҷик осудаву файзбор ва ояндаи Тоҷикистони азиз боз ҳам ободу дурахшон бошад.

Соли нави мелодӣ муबारак, гурдони далери Ватан!

ИДОМАИ ИҚДОМҲОИ ДҶУСТОНА

Яке аз дастовардҳои муҳим дар 30 соли Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон барқарор намудани робитаҳои ҳамкории ва муносибатҳои гуногунсоҳа бо кишварҳои хориҷӣ

Чамолзода бо мақсади мустақкам намудани робитаҳои ҳамкорӣ, мубодилаи таҷрибаи пешқадам ва шиносӣ бо шароити имкониятҳои афсарону сарбозон аз Гвардияи

дуру наздик мебошад, ки бо саъю кӯшишҳои бесобиқаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба даст омадааст.

Дар асоси ҳамкориҳои дуҷонибаи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ҷумҳурии Ўзбекистон аз 24 то 26 ноябри соли 2021 гурӯҳи хизматчиёни ҳарбии Гвардияи миллии таҳти роҳбарии Фармондеҳи Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон генерал-лейтенанти гвардия Бобочон

миллии Ҷумҳурии Ўзбекистон дидан намуданд. Гвардияи миллии Ҷумҳурии Ўзбекистон яке аз сохторҳои бонуфуз дар Артиши миллии ин давлат буда, барои тарбия намудани кадрҳои болаёқат ва мутахассисони ҳарбӣ бо шароитҳои муосири таълим таъмин карда шудааст. Фаъо-

лияти Гвардияи миллии Ҷумҳурии Ўзбекистон пеш аз ҳама ба таъмини амнияти ҷамъиятӣ, дар самтҳои гуногун равона гардидааст. Хизматчиёни ҳарбие, ки дар сафҳои Гвардияи миллии Ўзбекистон хизмат мекунанд, хатмкардагони Донишгоҳи амнияти ҷамъиятии Ҷумҳурии Ўзбекистон мебошанд. Донишгоҳи мазкур муассисаи олии ҳарбӣ ва илмӣ-тадқиқотӣ буда, мутахассисонро дар бахшҳои дипломатияи ҳарбӣ, ҳуқуқшиносӣ, иқтисод, муҳандисӣ-

техникӣ, тарбиявӣ-равоншиносӣ, фармондеҳӣ- тактиқӣ дар сатҳи бакалавр ва магистр барои идомаи хизмат дар Гвардияи миллии ва Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Ўзбекистон омода менамояд. Ҳайати профессорону мураббӣён дар чорабиниҳои байналмилалӣ илмӣ - амалӣ иштирок карда, ба ғайр аз ин зиёда аз 1000 нашри илмӣ омода кардаанд. Дар ин донишгоҳ дар баробари ҷавонписарон духтарон низ имкон доранд, ки мувофиқи қобилияти дониш маҳорату малакаи касбии худро тақмил дода, дар оянда ҳамчун афсар хизматро идома диҳанд. Қобили зикр аст, ки гвардиячиён аз илми муосир ва технологияи виртуалӣ пурсамар истифода мебаранд, ки барои моҳирона иҷро кардани вазифаҳои хизматӣ хеле мувофиқ мебошад. Дар идомаи вохурӣ ҳайати Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо шароити хизмат ва фаъолияти чанде аз ҷузъу томҳои Гвардияи миллии Ҷумҳурии Ўзбекистон шинос шуда, аз Боғи Ғалаба ва Маркази таълимии махсусгардонидашуда дидан намуданд.

Дар анҷоми вохурӣ роҳбарони сохторҳои Нақшаи ҳамкорииҳои дучонибаро дар соли 2022 ба имзо расонданд, ки дар он татбиқи чорабиниҳои дар самти тайёр намудани кадрҳо, мубодилаву тақмили ихтисос дар фаъолияти хизматӣ пешбинӣ гардидааст.

Ташир дар фазои дӯстӣ, ҳамдигарфаҳмӣ ва сатҳи баланди меҳмоннавозӣ сурат гирифт.

Таъиноти кадрӣ дар Гвардияи миллии

Санаи 15 декабри соли 2021 бо фармон ва розигии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар як қатор қисмҳои ҳарбии Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъиноти кадрӣ сурат гирифт. Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Қасри миллат кадрҳоро, ки ба вазифаҳои роҳбарикунандаи Гвардияи миллии ва дигар мақомоти сохторҳои давлатӣ таъин гардиданд, барои суҳбат ба ҳузур пазируфтанд.

Зимни мулоқот Сардори давлат таъкид намуданд: кадрҳое, ки ба иҷрои вазифаҳои хизматӣ шурӯъ менамоянд, бояд ба кор бо ҳисси баланди масъулияти роҳбарӣ муносибат намоянд ва барои ҳалли мушкилоту монепи пешрафти соҳаҳои вобастагардида манфиатҳои давлату миллатро аз дигар манфиатҳо болотар гузошта, бо дасту дили пок ва қобилияти хуби ташкилотчигӣ ба нафъи мардум хизмат намоянд.

Бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон полковники гвардия Шамсуддинзода Ризвон Саидхӯҷа ба вазифаи командири қисми ҳарбии 051055, подполковники гвардия Одиназода Абдусалом Маҳмадулло ба вазифаи командири қисми ҳарбии 051056, подполковники гвардия Раҳимов Олимхон Ширинович ба вазифаи командири қисми ҳарбии 051052-и Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шуданд.

Бо розигии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон подполковники гвардия Муҳибуллозода Исматулло Фатхулло ба вазифаи командири қисми ҳарбии 051064, подполковники гвардия Холматзода Исроил Муҳаббат ба вазифаи командири қисми ҳарбии 051062, подполковники гвардия Ғулумзода Сафаралӣ Шариф ба вазифаи командири қисми ҳарбии 051063, полковники гвардия Раҳимзода Амирхон Мадисайн ба вазифаи командири қисми ҳарбии 051059-и Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шуданд.

Соли нави мелодӣ муборак!

22 – юми июли соли 2021 Сарфармондеҳи Оли Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон омодабошии ҷангии Қувваҳои Мусаллаҳ ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқро таҳти унвони «Марз 2021» мавриди санҷиш қарор доданд. Баъди ҷамъбасти санҷиш Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба пойгоҳи низомии Гвардияи миллӣ ташриф оварда, дар назди 10 ҳазор нафар хизматчиёни ҳарбӣ суҳанронӣ намуданд. Сипас, паради ҳарбии ҳайати шахсии Қувваҳои Мусаллаҳ ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ баргузор гардид.

Ҳайати шахсии Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар паради ҳарбӣ, ки ба муносибати 30-солагии Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар майдони Дӯстии шаҳри Душанбе бо иштироки 30 ҳазор нафар баргузор гардид, дар ҳайати 14 қуттӣ иштирок намуд.

Баталёни қаровули фаҳрӣ ва Оркестри ҳарбӣ-нафасии Гвардияи миллӣ дар давоми соли 2021 бо иштироки Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар маросими афротани Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар 15 шаҳру навоҳии кишвар иштирок намуданд.

Ҳайати шахсии воҳидҳои таъиноти махсуси Гвардияи миллӣ амният ва беҳатарии иншоот ва дигар мавзӯҳои муҳими давлатиро таъмин намуда, дар баромадҳои саҳроӣ ва машқҳои муштарак бо сохторҳои низомии хо-

Лаҳзаҳои хотирмони соли 2021

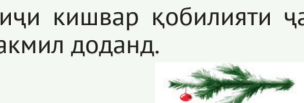
ричи кишвар қобилияти ҷангии худро такмил доданд.

19 нафар хизматчиёни ҳарбии Гвардияи миллӣ бо мукофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардо-нида шуданд.

Ҷузъу томҳои артиллерии Гвардияи миллӣ дар машғулиятҳои саҳроӣ маҳорату малакаи касбии хешро такмил дода, давоми сол дар машқҳои муштарак амалиётӣ-стратегӣ бо сохторҳои қудратии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва пойгоҳи низомии 201-уми Федератсияи Россия дар машқҳои «Харбмайдон» ва «Чорукдарон»-и Вазорати mudofiaи Ҷумҳурии Тоҷикистон фаълоне ишти-рок карданд.

Як гурӯҳ хизматчиёни ҳарбии Гвардияи миллӣ дар якҷоягӣ бо Муассисаи давлатии Маркази миллӣ оид ба масъалаҳои минаҳо барои поксозии манотики кишвар сафарбар гардид, 66054 метри квадратиро аз минаҳои дарёфтшуда, аз ҷумла: ПОМ - 2 - 62 дона; минаи 82мм - 5 дона; минаи 122мм - 4 дона; бомбаи хурди АО-2,5 СЧ - 68 дона ва тири 5,45мм - 24 дона, тоза карда, дар қояшон безарар гардониданд.

Давоми соли 2021 аз тарафи шӯбаи илмӣ-ҳарбии Раёсати тайёрии ҷангӣ 10 адад барномаҳои таълимӣ ва дастуралалҳо бо забони тоҷикӣ тарҷума ва таҳия карда шуданд.

Дар ошёнаи якуми бинои фармондеҳии Гвардияи миллӣ «Гушаи китоб» ташкил карда шуд, ки дар он 204 китоби гаронбаҳо барои мутолиаи ҳайати шахсӣ дастрас карда шудааст. Дар китобхонаҳои қисмҳои ҳарбии Гвардияи миллӣ 7 ҳазору 767 китоб маҳфуз мебошад.

Дастаи волейболи бонувон-хизматчиёни ҳарбии Гвардияи миллӣ бори нахуст дар мусобиқаи волейбол барои дарёфти «Ҷоми Раиси шаҳри Душанбе», ки бо ташаббуси Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе ба муносибати «Рӯзи Модар» миёни бонувони кишвар доир гардид, иштирок намуданд.

Бахшида ба 28 - солагии таъсисёбии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи Фестивали дӯстии афсарону сарбозони қисмҳои ҳарбии пойтахт, дастаи варзишгарон аз қисми ҳарбии 051055 иштирок намуда, дар намуди варзиши сабук ҷойи якум ва аз намуди гӯштини миллӣ ҷойи дуюмро ишғол намуданд.

Дастаи варзиши наврасони Гвардияи миллӣ дар мусобиқаи футболи хурд бахшида ба ҷашни байналмилалӣ Наврӯз, Иди Ғалаба ва 30 - солагии Истиклоли давлатӣ миёни наврасон сазовори ҷойи дуюм гардиданд.

Дар бештари ҷорабиниҳои варзиши қисми ҳарбии 051054 ғолиби мусобиқа шуд.

Дар сабақҳои варзиши байни воҳидҳои таъиноти махсус ҷойи аввал насиби қисми ҳарбии 051057 гардидааст.

Қисми ҳарбии 051059 дар озмуни «Беҳтарин шаҳрчаи қаровули» ҷойи аввал ва дар озмуни «Беҳтарин нуқтаи назоратӣ-гузаргоҳӣ» (ННГ) ҷойи дуюмро сазовор гардид.

Соли равон афсари қисми ҳарбии 051059 лейтенантӣ калони гвардия Одиназода Эмомалӣ дар ду озмун, яъне озмуни «Беҳтарин донандаи Оинномаҳои Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Беҳтарин командири рота» сазовори ҷойи якум гардид. Дар озмуни «Беҳтарин сержант», низ сержантони гвардия Дилшоди Хайрулло ва Идрис Усмонов аз қисми ҳарбии 05059 беҳтарин сержантони гвардия интихоб шуданд.

Корхонаи воҳиди давлатии «Ҳочагии ёрирасон»-и Гвардияи миллӣ аз заминҳои ҳоҷагӣ 75 ҳазору 685 кг ғалладонаву лубиёгӣ, 302 ҳазору 590 кг сабзавот ва 15 тонна 100 кг мевагӣ ҷамъоварӣ кардааст.

Гвардияи миллӣ ба шахсони эҳтиёҷманд, ятимон, оилаҳои бесаробонмондаи хизматчиёни ҳарбӣ 7 тоннаву 458 кг озуқаворӣ кӯмаки моддӣ расонидааст.

Ҷасорат, боварӣ - хислатҳои Соли паланг

Пешвоизири соли нав дар аксар кишварҳо яке аз ҷашнҳои асосӣ ба шумор меравад. Аз соли 1700 дар асоси фармони Пётри 1 соли нав дар Россия, ба мисли дигар кишварҳои Аврупо, рӯзи 1 январ ҷашн гирифта мешавад.

Мувофиқи тақвими шарқӣ соли 2022 соли паланг аст. Ситорашиносон тасдиқ кардаанд, ки соли 2022 мунтазам осуда намеояд. Паланг ҳайвони ваҳшии даранда аст. Вай ҳамеша барои ба даст овардани ризқи худ тайёр аст, шикоргоҳҳои нав ба навро пайдо намояд. Паланг ҳайвони содиқу бовикор ва мағрур аст. Ҳукмронӣ мақсади ягонаи ӯст. Зиндагии ашрофоноро меписандад. Бештар танҳоиро дӯст медорад. Ҳамеша ба қувваю маҳорати хеш така мекунад.

Ба саҳтию нобарориҳо тан додан наме-хоҳад. Заифию танбалиро хуш надорад.

Шахсони дар ин сол таваллудшуда мехоҳанд амалҳои хайрхоҳонаро ба ҷо оварда, диққат ва шавқу завқи атрофиёро ба худ ҷалб намоянд. Гарчанде онҳо зебопарасту ботаҳаммуланд, ба корҳои бузург ва душвор даст зада, аз ҳама озмоишҳои мехоҳанд сарбаландона гузаранд. Ин шахсон ҷасуру нотарс буда, ба худ боварии беандоза доранд.

Аммо ин маъноҳои онро надорад, ки паланг бе камбудӣ аст. Паланг қодир аст, ақидаи худро дар ҳар вазъи баамаломата дигар намояд. Ҷӣ гуфтани ба ҷӣ қарор

омадани ӯро дар лаҳзаҳои воқеа касе намедонад, ба ҷуз худӣ онҳо. Чунин рафторҳои ногаҳонӣ ва ғайриҷашмдошти паланг душман ва рақибонро майнагӣ карда, мақсадҳои дар назди худ гузаштаи онҳоро барбод медиҳад. Инчунин дар ҳолатҳои қаҳру ғазаб, аз амалҳои таҷовузкорона ва бадқасдона худдорӣ карда наметавонад. Паланг яқрав, соҳибхитёр ва собитқадам аст.

Дар соли паланг ба таври қатъӣ дигаргуншавии оламро аксарияти одамон эҳсос мекунад ва муваффақиятро касоне интизор шуда метавонанд, ки ба шароити нави корӣ тайёр бошанд.

Паланг гарчанде танҳоипараст бошад ҳам, аммо қадру қимати оиладориро аз ҳама чиз боло медонад ва ҳама чизи ба ӯ вобастаро қадр мекунад. Сайру сайёҳат, баланд бардоштани масъулияти бадан, ғизоҳои аз ҷиҳати экологӣ тоза ва серҳаракат будан ба ин сол хос аст. Чунки паланг саломати қавӣ дошта, риоя намудани ин шартҳо ба ӯ кумак мерасонад. Ба ақидаи ситорашиносон одамон бояд ба нобарориҳои ҳаёт омода бошанд ва бо нияти неқ ба остонаи соли нав қадам гузоранд.

Мо ҳам боварӣ дорем, ки сафи одамоне, ки хислатҳои хуби палангро доранд дар соли 2022 зиёд.

Таҳияи С. Сатторӣ

СОМОНАИ РАСМИИ ГВАРДИЯИ МИЛЛӢ

Рӯйдоди муҳими дигаре, ки дар соли 2021 ба амал омад, ин фаългаштани Сомонаи расмӣ Гвардияи миллӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон (www.gmjt.tj) дар фазои ҷаҳонии Интернет мебошад, ки бо мақсади дастрасии шаҳрвандон ба иттилооти зарурии ба Гвардияи миллӣ дахлдошта роҳандозӣ гардидааст. Сомонаи расмӣ зерсохтори шӯбаи иттилоот ва робита бо ҷомеаи фармондеҳии Гвардияи миллӣ буда, фаъолияти худро дар ҳамкории зич бо раёсату шӯбаҳои фармондеҳӣ ва қисмҳои

ҳарбии Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ намуда, ба ташаккулёбии афкори омма оид ба рӯйдодҳои мамлакат ва Гвардияи миллӣ мусоидат менамояд.

Шаҳрвандон ва истифодабарандагони интернет имкон доранд, ки аз сомонаи мазкур самаранок истифода намуда, таклифу пешниҳод ва дархостҳои худро тавассути почтаи электронӣ (gmjt.info.tj@mail.ru) ирсол намоянд.

Лейтенанти калони гвардия
Амирзода Саидшо,
масъули Сомонаи расмӣ ГМ

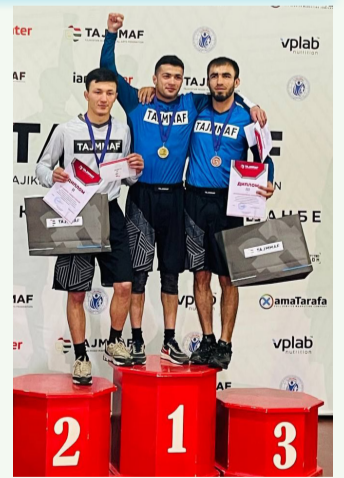
ДАСТОВАРДИ ВАРЗИШӢ

Капитани гвардия Комилзода Исрофил зодаи ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон, баъди хатми Донишқадаи ҳарбӣ-ҳавоии Ҷумҳурии Қазоқистон, дар қисми ҳарбии 051053-и Гвардияи миллӣ адои хизмат дорад. Ӯ аз хурдсолӣ ба варзиш рағбат ба куллаҳои баланди варзиши ҳамаҷониба ҷаҳду талаш мебарзад.

Ҳама сола дар мусобиқаҳои варзиши миёни хизматчиёни ҳарбии Гвардияи миллӣ фаълоне иштирок менамояд. Капитани гвардия Комилзода Исрофил моҳи март соли равон дар мусобиқаи кушоди шаҳри Душанбе оид ба муҳорибаҳои омехтаи Ҷайриқасбӣ дар вазни 56кг қувваозмӣ на-

муда, сазовори ҷойи аввал гардид ва соҳиби медали варзиши дараҷаи якум шуд. Аз ин муваффақият шарафёб гашта, дар мусобиқаи кушоди Аврупо дар шаҳри Казани Федератсияи Россия аз ҳамин намуди варзиш маҳорат нишон дода, сазовори ҷойи ифтихорӣ гардид.

Дар мусобиқаи ҷумҳуриявӣ оид ба муҳорибаҳои омехтаи Ҷайриқасбӣ, ки бахшида ба таҷлили 30 - солагии истиклоли давлатии Тоҷикистон дар шаҳри Хучанд баргузор шуд, бар рақибонаш ғолиб гашта, ҷойи якумро ба даст овард. Капитани гвардия Комилзода Исрофил айнаи замон ба тамрин машғул буда, барои иштирок дар мусобиқаи навбатӣ, ки соли 2022 дар шаҳри Абу-Даби Амратӣ Муттаҳидаи Араб доир карда мешавад, омодагӣ мебинад. Ба Капитани гвардия Комилзода Исрофил дар риштаи варзиш муваффақият ва даста боло таманно дорем.

Давоми сах. 3

ёр кардани мутахассисони касбҳои нав эътибори чиддӣ дода шавад.

Мавҷудияти иқтидорҳои фаровони энергетикӣ мамлакат аз ҷумлаи омилҳои калидии рушди соҳаи саноат ба ҳисоб меравад.

Ҳоло барои рушди минбаъдаи соҳа татбиқи 18 лоиҳаи сармоягузори давлатӣ ба маблағи 16,6 миллиард сомонӣ амалӣ гардида истодааст.

Имрӯз дар кишвари мо 98 фоизи нерӯи барқ аз манбаҳои барқароршавандаи энергия, яъне асосан бо истифода аз нерӯи об истеҳсол гардида, Тоҷикистон аз рӯи фоизи истеҳсоли «энергияи сабз» шашуми кишвари пешсафи сайёра мебошад.

Инчунин, Тоҷикистон аз рӯи камбудани ҳаҷми партови газҳои гулхонаӣ низ яке аз ҷойҳои балидтаринро ишғол мекунад.

Аз ин лиҳоз, истеҳсол ва истифодаи «энергияи сабз» аз ҷумлаи афзалиятҳои рақобатнокии иқтисоди кишвари мо ба ҳисоб меравад.

Дар ин самт, ҳоло дар Тоҷикистон лоиҳаҳои бузурги бунёди нерӯгоҳҳои барқи обӣ амалӣ гардида истодаанд ва дар 7 соли оянда аз ҳисоби бунёди нерӯгоҳи «Роғун» ва таҷдиди нерӯгоҳҳои барқи обӣ «Норак», «Сарбанд» ва «Қайроққум» иқтидори энергетикӣ мамлакат иловатан ба 4 ҳазор мегаватт афзоиш дода мешавад.

Бо вучуди ин, истифодаи васеи дигар манбаҳои барқароршавандаи энергия, аз ҷумла нерӯи офтоб ва шамол ба манфиат буда, дар ин самт асосноккунӣ 3 лоиҳа бо иқтидори умумии 260 мегаватт оғоз гардидааст, ки дар панҷ соли оянда татбиқ карда мешаванд.

Инчунин, бо мақсади ба тағйирёбии иқлим мутобик гардонидани иқтисоди миллӣ, ҳифзи муҳити зист ва беҳтар намудани вазъи экологии мамлакат воридоти нақлиёти барқӣ ба кишвар, яъне электромобилҳо, электробусҳо, троллейбусҳо ва монанди инҳо аз пардохтҳои андозӣ ва гумрукӣ пурра озод карда шаванд.

Вобаста ба ин, Ҳукумати мамлакатро зарур аст, ки ҷиҳати тадриҷан муҳайё сохтани инфрасохтор ва дигар шароити зарурӣ барои истифодаи чунин воситаҳои нақлиёт дар қаламрави кишвар чораҷӯӣ намояд.

Ҳукумати мамлакат бо истифода аз тамоми имкониятҳои ҷиҳати ҳалли масъалаҳои бунёди азнавсозии роҳҳои мунтазам чораҷӯӣ карда истодааст.

Имрӯзҳо дар соҳаи нақлиёт татбиқи 13 лоиҳаи сармоягузори давлатӣ ба маблағи умумии зиёда аз 11 миллиард сомонӣ идора дорад, ки барои ба кишвари дорои шароити муосири транзитӣ табдил ёфтани Тоҷикистон мусоидат мекунад.

Соли 2021 лоиҳаҳои сохтмони таҷдиди роҳҳои мошингарди Обигарм–Нуробод, Хулбук–Темурмалик–Кангурт, Данғара–Леваконт–Бохтар, қитъаҳои Қалъаиҳумб–Ванчи шоҳроҳи Душанбе–Кулма, Қизилқалъа–Бохтари шоҳроҳи Душанбе–Бохтар, Бекобод–Бобочон Ҷафаров–Конибодом, сохтмони пул аз болои дарёи Панҷ дар мавзеи Кокули ноҳияи Фарҳор ва дарёи Ҷунд дар шаҳри Хоруғ, таҷдиди роҳи мошингард ва бунёди долонҳои зидди тарма дар мавзеи Барсеми ноҳияи Шугнон шуруъ шуданд.

Дар панҷ соли оянда, яъне солҳои 2022–2026 боз сохтмони таҷдиди роҳҳои мошингарди Гулистон–Фарҳор, Чалолитдини Балхӣ–Қубодиён–Шаҳритус, Данғара–Гулистон–Кӯлоб, Рӯшон–Хоруғ–Кулма, Хучанд–Конибодом ва Хучанд–Ашт оғоз мегардад.

Дар давоми солҳои 2022–2026 зиёда аз 1000 километр роҳҳои мошингард, 53 пул, 7 нақб ва 5 долони зидди тарма бунёд карда мешаванд, ки қисми зиёди онҳо дорои сатҳи байналмилалӣ мебошанд.

Сохтмон яке аз соҳаҳои муҳими иҷтимоиву иқтисодӣ, инъикоскунандаи рушди кишвар ва сатҳи сифати зиндагии мардум мебошад.

Танҳо соли 2021 дар кишвар дар ҳаҷми 12,2 миллиард сомонӣ корҳои сохтмони васлҳои иҷро гардидааст, ки нисбат ба соли 2020-ум 20 фоиз зиёд мебошад.

Дар ин муддат ба маблағи беш аз 3,5 миллиард сомонӣ фондҳои асосӣ ба кор андохта, 1,2 миллион метри мураббаъ манзилҳои истиқоматӣ ва иншооти дигар ба истифода дода шудаанд.

Доир ба масъалаҳои соҳа бори дигар таъкид менамоем, ки Кумитаи меъморӣ ва сохтмон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоти марбута ҳангоми таҳия ва татбиқи нақшаҳои генералии шаҳрҳо ва шаҳраку деҳоти мамлакат банақшагириву бунёди иншооти иҷтимоиву сайёҳӣ ва дигар иншоотро бо риояи ҳатмии қоидаву меъёрҳои шаҳрсозӣ ва сохтмон, санъати баланди меъморӣ, истифодаи васеи унсурҳои меъморӣ милливу замонавӣ, технологияҳои муосир ва масолеҳи сифатноки сохтмон таъмин намоянд.

Илова бар ин, ҳангоми лоиҳаҳои зарур аст, ки пеш аз ҳама, сохтмони мактабҳо, боғчаҳои кӯдакон, марказҳои саломатӣ ва дигар инфрасохтори иҷтимоӣ ва коммуникатсионӣ ба нақша гирифта, дар марказҳои шаҳру ноҳияҳо бунёди ҳатмии биноҳои истиқоматӣ баландошёна пешбинӣ карда шавад.

Ҳукумати мамлакат дар солҳои соҳибистиклолӣ, дар баробари амалисозии ислоҳоти соҳаи кишоварзӣ, ҷиҳати дастгириву пешрафти бахшҳои мухталифи соҳа як қатор барномаҳо қабул ва амалӣ намуд.

Барои рушди соҳа дар ин давра аз ҳамаи манбаҳои маблағгузори давлатӣ беш аз 18 миллиард сомонӣ, аз ҷумла дар доираи татбиқи 29 лоиҳаи сармоягузори давлатӣ 9,4 миллиард сомонӣ равона карда шуд.

Илова бар ин, барои соҳа имтиёзҳои зиёди андозиву гумрукӣ муқаррар карда шуданд ва дар натиҷа ҳама бахшҳои соҳа ба пешравиҳои назаррас ноил гардиданд.

Масалан, дар давоми 20 сол шумораи корхонаҳои парандапарварӣ аз 21 ба 200 расонида шуда, истеҳсоли гӯшти паранда 9 баробар зиёд гардид.

Воридоти гӯшти паранда аз 65 ҳазор тонна ба маблағи 50 миллион доллар дар соли 2014 то 3 ҳазор тонна ба маблағи 9 миллион доллар дар соли 2021 кам гардид, яъне аз рӯи ҳаҷм беш аз 21 баробар коҳиш ёфт.

Инчунин, дастгириҳои давлатӣ ва имтиёзҳои пешниҳодшуда боиси рушди соҳаҳои боғу тоқпарварӣ, чорводориву парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва занбӯриасалпарварӣ гардиданд.

Дар натиҷаи амалисозии барномаҳои рушди соҳа дар замони истиқлолият майдони боғу тоқзор дар мамлакат 3,6 баробар ва истеҳсоли меваву ангур 4,3 баробар афзоиш ёфт.

Агар майдони умумии боғу тоқзорҳо соли 1991-ум 56 ҳазор гектарро ташкил дода бошад, пас дар соли 2021 ин нишондиҳанда ба 202 ҳазор гектар расонида шуд.

Дар натиҷаи амалисозии барномаҳои соҳаи ва имтиёзҳои пешниҳоднамудаи Ҳукумати мамлакат соҳаҳои мазкур бомаром тараққӣ карда, танҳо аз ин ҳисоб дар соҳаи кишоварзӣ зиёда аз 700 ҳазор ҷойи нави корӣ таъсис дода шуд.

Бар замми ин, бо мақсади дастгири дар шароити тағйирёбии иқлим ва офатҳои табиӣ, бахусус, хушксолӣ ва обхезӣ, паҳншавии бемории КО-ВИД–19 дар ду соли охир ва пешгирии кардани таъсири манфии онҳо кишоварзони мамлакат дар соли 2021 аз пардохти андоз аз истеҳсолкунандагон маҳсулоти кишоварзӣ, яъне андозаи ягона озод карда шуданд.

Иқдоми мазкур боиси 6 фоиз афзоиш ёфтани истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ дар соли ҷорӣ нисбат ба соли қаблӣ гардид.

Дар натиҷа фаровонии бозори истеъмоли кишвар бо молу маҳсулоти асосии ниёзи мардум таъмин карда

шуд.

То замони истиқлолият талаботи аҳоли ба гӯшт ва картошка асосан аз ҳисоби воридоти таъмин мегардид.

Агар соли 1991 ба Тоҷикистон 150 ҳазор тонна гӯшти чорво ва 325 ҳазор тонна картошка бо мақсади истеъмоли ворид шуда бошад, пас ҳоло бо ин мақсад ба кишвар гӯшти чорво ва картошка умуман ворид намешавад;

– ҳамзамон бо ин, соли 2021 беш аз 200 ҳазор тонна меваву сабзавот содирут шудааст, ки нисбат ба соли 2020-ум 70 ҳазор тонна зиёд мебошад.

Дар робита ба ин як нуктаи муҳими хотирнишон месозам.

Ҳамаи мо хуб мушоҳида мекунем, ки солҳои охир ва хусусан, ду соли охир дар кишвари мо ва бисёр мамлакатҳои дунё хушксолӣ ва камборишӣ идора дорад.

Тибқи маълумоти расонаҳо ва Созмони Милалӣ Муттаҳид имрӯзҳо дар даҳҳо кишвари сайёра гуруснагӣ идора дорад.

Дар чунин шароит мо бояд ба истифодаи захираву имкониятҳои мавҷуда, пеш аз ҳама замин ва об, мунтазам зиёд кардани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти ғизоӣ ва дар баробари ин, ба масъалаи сарфаю сариштакорӣ ниҳоят чиддӣ муносибат кунем.

Ҳамзамон бо ин, сохтмони мақомоти дахлдорро зарур аст, ки стратегияву барномаҳои соҳавиро пурра татбиқ намуда, доир ба рушди тухмпарварӣ, баланд бардоштани ҳосилнокии зироатҳо, зиёд кардани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, таъмин намудани рушди саноати коркард ва ҳӯрокворӣ, инчунин, тақвияти иқтидори содироти кишвар тадбирҳои саривақтӣ андешанд.

Ҳамватанони азиз!

Дар даврони соҳибистиклолӣ мо бунёди маорифи миллӣ ва ворид гардидан ба фазои таҳсилоти байналмилалӣ ҳадафи муҳимтарин ва самти афзалиятноки сиёсати иҷтимоии давлат ва Ҳукумати мамлакат қарор додем.

Зеро мо чунин мешуморем, ки бунёди миллат аз маориф оғоз меёбад ва ғамхорӣ нисбат ба маориф – сармоягузори барои рушди нерӯи инсонӣ ва ояндаи ободии давлат ва Ватан мебошад.

Бо вучуди он ки раванди таҳсил дар муассисаҳои таълимӣ ба низоми муайян даромадааст, зарур аст, ки барои боз ҳам баланд бардоштани сатҳи сифати таҳсилот, омода кардани кадрҳои баландихтисос, омӯхтани забони давлатӣ, таъриху фарҳанги бостони халқи тоҷик, боло бурдани завқу рағбати хоҳандагон ба омӯзиши фанҳои риёзӣ, дақиқ, табиӣ, технологияҳои иттилоотӣ ва аз худ кардани забонҳои хориҷӣ, махсусан, забонҳои русиву англисӣ таваҷҷуҳи аввалиндараҷа зоҳир карда шавад.

Бо ин мақсад, роҳбарони муассисаҳои таълимиро зарур аст, ки ба масъалаҳои баланд бардоштани сатҳи дониш ва касбияти омӯзгорон дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот, бахусус, омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоиву миёнаи касбӣ, такмили ихтисосу бозомӯзӣ ва тарбияи омӯзгорони ҷавони баландихтисос ва ба талаботи замона ҷавобгӯй дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот эътибори аввалиндараҷа диҳанд.

Дар робита ба ин, ба Вазорати маориф ва илм супориш дода мешавад, ки барои омода кардани омӯзгорони фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ бо забонҳои хориҷӣ дар донишгоҳҳои равияи омӯзгорӣ кушодани шӯъбаҳои алоҳидаро пешбинӣ намояд.

Умуман, зарур аст, ки таълими забонҳои хориҷӣ, махсусан, русиву англисӣ дар тамоми факултаву шӯъбаҳои мактабҳои олий боз ҳам беҳтар ба роҳ монда шавад.

Зеро Тоҷикистон ҳоло бо 180 давлати робитаи дипломатӣ ва бо 130 кишвар муносибатҳои тиҷоративу иқтисодӣ дорад.

Дар даврони истиқлолият барои муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ зиёда аз 315 ҳазор мутахассисо-

ни равияи омӯзгорӣ, аз ҷумла 115 ҳазор нафар дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ тайёр карда шудааст.

Ҳоло дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ 129 ҳазор нафар омӯзгорон дарс мегӯянд.

Таъминнокии муассисаҳои таълими кишвар бо кадрҳои омӯзгорӣ, дар маҷмӯъ, 98,7 фоизро ташкил медиҳад.

Вазорати маориф ва илм, ҳамчунин, вазифадор карда мешавад, ки вобаста ба талаботи рӯз ва рушди технологияҳои иттилоотӣ муосир лоиҳаи консепсия гузарош ба таҳсилоти рақамӣро таҳия карда, ба баррасии Ҳукумати мамлакат пешниҳод намояд.

Ҳукумати Тоҷикистон дар сӣ соли гузашта тамоми чораҳои заруриро андешид, ки пешрафти илми ватанӣ таъмин гардад.

Вобаста ба талаботи иқтисоди миллӣ ва расидан ба ҳадафи чоруми стратегияи кишвар – саноатикунӣ босуръат дар самтҳои ҷустуҷӯ ва иктишофи канданиҳои ғойадонӣ ва рушди саноати маъдан олимони мо бояд корҳои таҳқиқотиро вусъат диҳанд.

Инчунин, таҳияи усулҳои пешгуӣи хавфҳои эҳтимоли ва таъсири манфии омилҳои гуногун ба иқтисоди миллӣ, хизматрасониҳои рақамӣ, пешрафти «энергияи сабз» ва «иқтисоди сабз» ва дар робита ба ин, ба роҳ мондани омӯзиши ҳамаҷонибаи манбаҳои альтернативӣ, ихтироквориву навоарӣ, коркарду татбиқи технологияҳои нави каммасраф ва роҳу усулҳои аз ашёи хоми ватанӣ истеҳсол кардани доруворӣ ва нуриҳои маъданӣ вазифаи аввалиндараҷаи олимони кишвар мебошад.

Олимони ҷомеашиноси моро зарур аст, ки яққо бо зиёдеи эҷодкор дар шароити ҷаҳонишавӣ бо мақсади ҳифзи арзишҳои миллӣ, таъриху фарҳанг ва забону адабиёти миллати қуҳанбунёдамон дар роҳи ба ҷаҳониён ҳарчи бештар муаррифӣ кардани таърих, тамаддун ва фарҳанги халқи тоҷик рисолати шаҳрвандиву миллии худро ба таври шоиста иҷро намоянд.

Вобаста ба тағйирёбии иқлим, баландшавии бесобиқаи ҳарорати миёнаи кураи Замин ва пайомадҳои манфии он барои ҳаёти инсон, олами ҳайвоноту наботот ва пирияхҳои кишвар олимони мо омӯзиш, таҳқиқ ва мониторинги доимиро дар ин самтҳо ба роҳ монда, роҳу усулҳои мутобикшавӣ ба тағйирёбии иқлимро яққо бо олимони минтақа ва ҷаҳон коркард ва амалӣ намоянд.

Фарҳанг ҳамчун омили асосии тарбияи маънавию ахлоқии ҷомеа ва муаррифгари таърих ҳамеша таҳти таваҷҷуҳи Ҳукумати мамлакат қарор дорад.

Бояд тазаккур дод, ки аз ҷониби Ҳукумати Тоҷикистон вобаста ба таъриху фарҳанг ва тамаддуни миллати қуҳанбунёди тоҷик дар дохили кишвар ва дар арсаи байналмилалӣ иқдоми зиёде амалӣ гардида истодаанд.

Ҳифзи мероси фарҳанги моддиву ғайримоддии миллати бостониамон, ки гувоҳи зиндаи таърихи шашҳазорсолаи халқамон мебошад, вазифаи муҳимтарини мо – ворисони ин мероси бузург ба ҳисоб меравад.

Эҳёи арзишҳои миллӣ ва ҳифзу тарғиби ёдгориҳои таърихиву фарҳангӣ барои баланд бардоштани рӯҳияи ватандӯстиву ватанпарастӣ ва ҳудогоҳиву ҳештаншиносии мардум, хусусан, наврасонӣ ҷавонон бисёр муҳим мебошад.

Ба шарофати соҳибхитиёрӣ мо арзишҳои бостонӣ ва расму ойинҳои неки миллиамоноро эҳё карда, онҳоро ба хоҳири баланд бардоштани ҳудогоҳиву худшиносии ҳамватанонамон ва муаррифии шоистаи халқи қуҳанбунёдамон дар арсаи ҷаҳон рушд дода истодаем, ки «Шашмақом», «Фалак», Наврӯз, Тиргон, Меҳргон ва Сада аз ҷумлаи онҳо мебошад.

Ифтитоҳи бинои нави Китобхонаи миллӣ барои 10 миллион нусха китоб дар пойтахти мамлакат–шаҳри Душанбе, баргузори намоишгоҳҳои байналмилалӣ китоб, озмунҳои гуногун, мах-

сусан, озмуни чумхуриявии «Фуруғи субҳи доноӣ китоб аст», наشري силсилакитоби «Ахтарони адаб» иборат аз панҷоҳ чилд, ба ҳар як оилаи кишвар ба таври ройгон дастрас гардидани шоҳасари «Тоҷикон»-и Бобоҷон Ғафуров, таҷлили Рӯзи китоб, бунёди даҳҳо театр, қасрҳои фарҳанг, китобхонаҳо, боғҳои фарҳангу фароғат дар шаҳру ноҳияҳои мамлакат ва сафарҳои хунари аҳли фарҳанги мо ба даҳҳо кишвари дунё аз муҳимтарин дастовардҳои даврони истиқлолияти давлатӣ дар соҳаи фарҳанги миллий ба шумор мераванд.

Хотирнишон месозам, ки ҳадафи мо аз баргузори озмунҳои «Илм-фуруғи маърифат», «Тоҷикистон-Ватани азизи ман», «Фуруғи субҳи доноӣ китоб аст» ва олимпиадаву озмунҳои гуногун таъвият бахшидани хувияти миллий, ҳисси ифтихор аз таърихи тамаддуни бостони халқамон, боз ҳам баланд бардоштани сатҳи саводнокиву маърифатнокии мардум, қабл аз ҳама, на врасону ҷавонон, таъвияти завқи зебоипарастии онҳо ва пайдо кардани истеъдодҳои нодир аз байни наслҳои ояндасоз мебошад.

Тавре ки мушоҳида мегардад, ҳоло дар ҷомеаи мо насли нави соҳибистеъдод, илму донишдӯст ва фарҳангпарвару забондон ба камол расида истодааст ва мо бояд онҳоро аз ҳар ҷиҳат дастгирӣ намоем.

Зикр бояд кард, ки ҳадаф аз ташаббусҳои Тоҷикистон дар бахши фарҳанг ва маориф дар ҳамкорӣ бо ниҳоди Созмони Милли Муттаҳид оид ба фарҳанг, илм ва маориф (ЮНЕСКО) таҳкими раванди муколама оид ба ҳифзи мероси фарҳангӣ, муаррифии таърихи қадимаи тоҷикон ва фарҳанги бостониву ғании миллатамон мебошад.

Соли 2021 дар баробари номбандии муштарак «Роҳи Абрешим: долони Зарафшон-Қароқум» 9 мавзеи мероси таърихиву фарҳангии Тоҷикистон ба Рӯйхати муқаддамотии ЮНЕСКО ворид гардид.

Ҷамҷунин, пешниҳоди Тоҷикистон оид ба ворид намудани 2500-солагии шаҳраки қадимаи «Тахти Сангин» ба Рӯйхати ҷашнвораҳои ЮНЕСКО барои солҳои 2022-2023 пазируфта шуд.

Панҷ рӯз пеш аз ҷониби ЮНЕСКО боз як намунаи мероси фарҳанги миллии мо – «Фалак» ба Феҳристи мероси фарҳанги ғайримоддӣ башариат ворид карда шуд.

Яъне «Фалак» мисли Наврӯз ҷаҳонӣ гардид.

Моҳи октябри соли қорӣ аввалин бор дар минтақаи Аврупо намоиши ниғораҳои Тоҷикистон тахти унвони «Тоҷикистон – кишвари дарёҳои тиллоӣ» дар Осорхонаи Гимейи Фаронса баргузор гардид.

Дар давоми се моҳ таърихи тамаддуни ғании миллати шарафманди тоҷик, мавзеҳои таърихӣ сарзамини мо дар асрҳои гуногун, осори фарҳангиву хунармандии қадима ва санъати нотаҷрори халқи тоҷик ба мардуми Аврупо муаррифӣ мегардад.

Рушди соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи солимии аҳолӣ, ки яке аз бахшҳои муҳим мебошад, минбаъд низ ҳамчун самти афзалиятноки сиёсати иҷтимоии давлат ва Ҳукумати Тоҷикистон боқӣ мемонад.

Тайи 30 соли истиқлоли давлатӣ ҷиҳати беҳтар намудани солимии сокинони кишвар ва ба роҳ мондани фаъолияти самарабахши ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ усулҳои муосири ташхису табобат роҳандозӣ гардид, нерӯи зеҳнии соҳа ва инфрасохтори муассисаҳои тиббӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ таҳким ва таъсира пайдо кард.

Соли 1990 дар Тоҷикистон 2860 муассисаи тиббӣ бо 52800 нафар корманд фаъолият дошт.

Ҳоло дар кишвар 4700 муассисаи тиббӣ бо 78 800 корманд фаъолият дорад.

Дар давоми сӣ соли истиқлолият барои соҳаи тандурустӣ 187 000 нафар табиб ва корманди миёнаи тиббӣ тайёр карда шудааст.

Вобаста ба зиёд гардидани ҳаҷми маблағгузори соҳаи тандурустӣ садҳо муассисаи нави тиббӣ бунёд ва бо таҷҳизоти муосири тиббӣ, нақлиёти санитарӣ ва дигар лавозимоти тиббӣ таъмин карда шуданд.

Танҳо дар се соли охир, яъне солҳои 2019-2021 дар доираи нақшаи корҳои ободониву созандагӣ ба муносибати 30-солагии истиқлолият аз ҳамаи сарчашмаҳои маблағгузорӣ 1858 иншооти соҳаи тандурустӣ бунёд шудааст.

Ҳоло сатҳи сифати ташхису табобати беморон нисбат ба солҳои пеш хеле беҳтар гардид, барои ташхису табобат ба кишварҳои хориҷӣ рафтани шахравдон бамаротиб коҳиш ёфтааст.

Дар робита ба ин, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ вазифадор аст, ки барои таъмин намудани дастрасии бештари аҳолӣ ба хизматрасониҳои баландхатмос ва махсусгардонидашуда ҷиҳати минбаъд низ ворид намудани усулҳои муосири ташхису табобат ва технологияҳои инноватсионӣ дар амалияи тиббии муассисаҳои соҳавӣ чораҳои зарурро амалӣ намояд.

Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолиро зарур аст, ки бо мақсади ташвиқи тарзи ҳаёти солим, ҳифзи саломатии аҳолӣ ва беҳтар гардонидани сифати хизматрасониҳои тиббӣ иҷтимоӣ яқчо бо мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ заминаи моддиву техникаи муассисаҳои тиббӣ иҷтимоиро ҷоннок намуда, доир ба дастгирии мутахассисони ҷавон, баланд бардоштани сатҳи касбияти кормандони соҳа ва яқчо бо дигар вазорату идораҳои марбути ва соҳибкорон дар самти таъмин кардани рушди саноати дорусозӣ, аз ҷумла истеҳсоли доруворӣ аз гиёҳҳои шифобаҳши ватанӣ тадбирҳои мушаххас андешад.

Ҳоло муассисаҳои тиббии кишвар бо табибон 84 фоиз ва бо кормандони миёнаи тиббӣ 96 фоиз таъмин мебошанд.

Дар панҷ соли минбаъда муассисаҳои тахсилоти олии касбиро аз рӯи ихтисосҳои тиб 13 770 нафар ва муассисаҳои тахсилоти миёнаи касбии тиббиро 47 880 нафар хатм мекунанд.

Аз ин рӯ, сохтору мақомоти марбути вазифадоранд, ки камбудии мавҷударо доир ба норасоии кадрҳо дар ду сол бартараф намоянд.

Таъкид месозам, ки барои ҳалли ду масъалаи муҳимтарини соҳаи тандурустӣ – тайёр кардани кадрҳои баландхатмос, аз ҷумла мутахассисони бемориҳои сироятӣ, вирусшиносҳо ва рушди саноати дорусозӣ бояд тадбирҳои ҷиддӣ ва қатъӣ андеша шаванд.

Имрӯз дар бисёр кишварҳои дунё мавҷи нави бемориҳои сироятӣ КО-ВИД-19 ва фавти одамон идома дорад.

Бинобар ин, ба мардуми кишвар муроҷиат карда, таъкид менамоем, ки гарчанде ин беморӣ дар кишвари мо нест, сокинони мамлакат бояд бепарво набоянд, ба фориғболӣ роҳ надиханд ва ин масъаларо ҳазл нашумофранд.

Баръакс, бояд ҳушёр эҳтиёткор бошанд ва маслиҳату тавсияи мутахассисону табибонро риоя намоянд.

Онҳое, ки аз кишварҳои хориҷӣ меоянд, бояд ҳатман зери назорати табибон қарор дода шаванд.

Чунин шахсон бояд фикри аъзои оила, хешовандон ва ҷомеаро кунанд.

То имрӯз 60 фоизи аҳолӣ эм карда шудааст ва зарур аст, ки раванди эмгузаронӣ боз ҳам вусъат дода шавад, зеро ягона роҳи муассири эмин мондан аз ин беморӣ эмгузаронӣ мебошад.

Ҳозирини муҳтарам!

Нақши бонувону занон дар эъмори ҷомеаи демократӣ ва дунявӣ хеле бузург мебошад.

Тибқи маълумоти омӯри занон 49,3 фоизи аҳолии кишварро ташкил медиҳанд.

Имрӯз дар кишвар соҳае нест, ки занону бонувони тоҷик дар он фаъолияти пурсамар надошта бошанд.

Ҳоло қариб 68 фоизи кормандони соҳаи тандурустӣ, беш аз 73 фоизи кормандони соҳаи маориф, 27 фоизи

кормандони илм ва зиёда аз 23 фоизи онҳое, ки дар соҳаи кишварзӣ фаъолият доранд, занону бонувон мебошанд.

Занону бонувон дар баробари фаъолият дар соҳаҳои иҷтимоӣ, аз ҷумла илму маориф, хизмати давлатӣ, кишварзӣ ва саноат, инчунин, дар соҳаҳои нақлиёт, энергетика, алоқа, сохтмону меъморий, бонқдорӣ, мақомоти ҳифзи ҳуқуқи тартибот ва дар сафи Қувваҳои Мусаллаҳи кишвар низ софдилонаву содиқона заҳмат кашида истодаанд.

Маҳз ба ҳамин хотир, баланд бардоштани мақоми иҷтимоии занон, аз ҷумла дар мақомоти роҳбарикунанда ҳамеша дар мадди назари Ҳукумати мамлакат қарор дорад.

Бо дарназардошти ин ва бо мақсади амалӣ намудани ҳадафҳои Стратегияи миллии рушди Чумхурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ҷиҳати то 30 фоиз расонидани хизматчиёни давлатӣ ва то 25 фоиз расонидани кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону бонувони лаёқатманд дар муҳлати се моҳ «Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобҷағузории кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону бонувони болаёқат барои солҳои 2023-2030» таҳия ва ба Ҳукумати мамлакат пешниҳод карда шавад.

Мо бояд як нуктаи муҳимро ҳамеша дар ёд дошта бошем, ки зан – модар мавҷуди муқаддас мебошад ва ҳамаи сиёсатдорону донишмандон ва бузургони олам, аз ҷумла Пайғамбари ислом аз домани поки модар ба дунё омадаанд ва бо шири ҷонбахши ӯ бузург шудаанд.

Воқеан, мақоми зан – модар дар ислом бисёр баланд мебошад ва беҳуда нест, ки дар Қуръони карим сураи ҷаҳорум бо номи «Нисо» (занон) нозил шудааст.

Бинобар ин, ба ҷо овардани иззату эҳтироми модарону занон ва бонувону духтарон, саяю талош ба хотири ҳалли мушкилоти онҳо ва фароҳам овардани шароит барои илму донишомӯзӣ ва соҳиби касбу ҳунар гардидани духтарон вазифи ҷонии мо мебошад.

Дар замони истиқлолият 11 500 нафар духтарон аз ноҳияҳои дурдасти қӯҳистон муассисаҳои тахсилоти олии касбии кишварро бо квотаи президентӣ хатм кардаанд.

Дар ин давра 222 ҳазор нафар духтарон муассисаҳои тахсилоти олии касбиро хатм намуда, ҳоло боз 100 ҳазор нафар духтарон дар ин муассисаҳо тахсил карда истодаанд.

Аз 42 ҳазор нафар донишҷӯёни мо, ки дар муассисаҳои тахсилоти олии касбии кишварҳои хориҷӣ тахсил доранд, зиёда аз 8 ҳазор нафарашон духтарон мебошанд.

Ҳукумати мамлакат бо мақсади дастгирӣ ва ҳавасмандгардонии ҷавонони лаёқатманду соҳибмаърифат ва ватандӯсту хештаншинос, яъне насли ояндасози миллат ва давлат дар сӣ соли соҳибистиқлоли тамоми шароити имкониятҳои зарурӣ фароҳам овардааст.

Тайи солҳои 2011-2020-ум дар кишвар қариб 3000 иншооти варзиш сохта шудааст.

Аз шумораи умумии иншооти ба ифтихори 30-солагии истиқлоли давлатӣ сохташуда 23 фоизашро иншооти соҳаи варзиш ташкил медиҳад, ки ин натиҷаи таваҷҷуҳ ва ғамхорӣи давлату Ҳукуमत, пеш аз ҳама, ба наврастони ҷавонон мебошад.

Ҷавонон ояндаи давлату миллат, қувваи пешбарандаи ҷомеа ва захираи стратегӣи давлату Ҳукумати мамлакат мебошанд.

Ман борҳо таъкид кардаам ва имрӯз бори дигар бо ифтихор ибрози медорам, ки ҷавонони мо дорои ҳисси баланди миллий ва эҳсоси гарми ватандӯстиву ватанпарварӣ буда, дар мубориза бо ҳама гуна хавфу хатарҳо, ки зидди давлату миллатанд, омода мебошанд ва манфиатҳои миллиро аз ҳар манфиати дигар боло медонанд.

Мо бо ҷавонони бонангу номуси худ ифтихор мекунем ва барои ҳалли масъалаҳои онҳо минбаъд низ тамоми

тадбирҳоро амалӣ мегардонем.

Итминони комил дорам, ки ҷавонони мо дар дигаргунсозиҳои ҷомеаи навин боз ҳам фаъолона иштирок карда, дар муаррифии давлати миллий, ҳифзи арзишҳои истиқлолият ва рушди Тоҷикистони азиз беш аз пеш саҳм мегузоранд.

Таъкид менамоем, ки мо дар ҳазорсолаи сеюм ва асри пешрафти бесоҳибкарии илму технологияҳо, яъне дар асри, ки тамоми ҷанбаҳои ҳаёт тавассути саводу дониш ва илму технологияҳо идора карда мешаванд, зиндагӣ дорем.

Барои ҳамқадами замона будан ва рушди давлату ҷомеаро таъмин кардан омӯзиши илму дониш, хусусан, илмҳои табиӣ, риёзӣ дақиқ ва аз худ кардани касбу ҳунар роҳи ягона ва дуруст мебошад.

Зеро бо бесаводӣ, ҷаҳолат ва хурофот ҷомеа ба ҷоёе намерасад.

Такроран хотирнишон месозам, ки хурофот ҷаҳолат аст ва ҷаҳолат ба инсон танҳо бадбахти меоварад ва боиси ақибмонии ҷомеа ва давлат мегардад.

Бинобар ин, падару модарон бояд шароити муҳайё созанд, ки наврастони ҷавонон, чи духтару чи писар бояд хонанд, илму дониш ва касбу ҳунар омӯзанд.

Дар замоне, ки илму техника бо суръати кайҳонӣ пеш меравад, бе дониши замонавӣ, бе касбу ҳунарҳои муосир ва бе доништи забонҳои хориҷӣ зиндагӣ кардан бисёр душвор мегардад.

Баръакс касе, ки илму дониш ва касбу ҳунар дорад, дар зиндагӣ ҳаргиз хору зор ва ба касе мутоҷиб намешавад ва умри бобаракат мебинад.

Мо насли ояндасозро минбаъд низ бо истифода аз тамоми имкониятҳои дастгирӣ мекунем.

Ҳамватанони гиромӣ!

Бо пешрафти ҷомеаи муносибатҳои ҷамъиятӣ пайвасти тағйир ёфта, дар ин замина ба муносибатҳои нави мутобиқ гардонидани қонунҳо шартӣ асосии таъмин намудани рушди устувори сиёсӣ иқтисодӣ ва иҷтимоӣ фарҳангии кишвар мебошад.

Баланд бардоштани сатҳи сифати қонунҳо, тақмили механизми иҷрои онҳо, ба талаботи ҷомеа ва шахравдон ҷавобгӯ будани меъёрҳои қонунҳои амалкунанда, дар навбати худ, ҳамкорӣи доими ва ҳамҷонибаи шоҳаҳои ҳокимияти давлатиро тақозо менамояд.

Бо ин мақсад Маҷлиси миллий ва Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олӣ ва дигар мақомоти ҳуқуқҷодкунанда ро зарур аст, ки таҳлили мунтазами қонунгузорӣ, аз ҷумла мониторинги амалишавии санадҳои қонунгузориро гузаронида, сатҳи мутобиқати қонунгузории мамлакатро ба ҳадафҳои сиёсӣ пешбинигардида муайян намоянд ва оид ба тақмили қонунгузорӣ ва баланд бардоштани самаранокии раванди татбиқи ҳуқуқ чораҳои судманд андешанд.

Дар баробари таҳияву қабули қонунҳои риоя ва иҷро қатъии онҳо низ муҳим мебошад, зеро риоя нагардида ни талаботи қонун боиси поймолшавии ҳуқуқи инсон, манфиатҳои давлату ҷомеа, ташкилоту муассисаҳо, қонуниятҳои адолат, афзоиши ҷинояткорӣ ва бенизозӣ мегардад.

Мо сабақҳои талхи муҳолифату нооромии ва беназмиву беқонунии солҳои 1991 – 1997-ро ҳаргиз набояд фаромӯш кунем.

Бинобар ин, Прокуратураи генералӣ вазифадор аст, ки назорати риоя ва иҷро гардидани қонунҳоро аз ҷониби вазорату идораҳо ва дигар ташкилоту муассисаҳо, сарфи назар аз мансубият ва шакли моликӣ, инчунин, баланд бардоштани сатҳи маърифати ҳуқуқии шахравдонро пурзӯр намояд.

Дар ин раванд, мақомоти судӣ бояд вазифаҳои хизматиашонро бо масъулияти баланди касбӣ иҷро карда, баррасии саривақтӣ, ҳамҷониба, пурра ва холисонаи парвандаҳои судиро ба роҳ монда, қарорҳои қонуниву асоснок қабул намоянд ва ба ин васила ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсонро шахраванд, манфиатҳои давлат ва ташкилоту муас-

сисаҳоро таъмин созанд.

Муомилоти ғайриқонунии маводи мухаддир яке аз сарчашмаҳои асосии маблағгузори терроризми байналмилалӣ ба ҳисоб рафта, бо дигар ҷинойтҳои муташаққили фаромиллӣ, аз ҷумла, ифротгарой, савдои одамон ва хариду фурӯши силоҳ робитаи ногу-састанӣ дорад.

Аз ин лиҳоз, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва дигар сохторҳои марбутӣ кишварро зарур аст, ки фаъолияти худро дар самти пешгирӣ ва мубориза бар зидди гардиши ғайриқонунии маводи мухаддир ба таври ҷиддӣ тақвият бахшида, тамоми имкониятҳоро барои ошкор намудани гурӯҳҳои муташаққили ҷинойтпеша ва қочоқи маводи мухаддир сафарбар намоянд.

Бо дарназардошти торафт мураккаб гардидани вазъияти минтақа ва ҷаҳон, инчунин, бо мақсади ба таври бозъти-мод таъмин кардани амнияти давлат ва ҷомеа ба Ҳукумати мамлакат, вазорату идораҳои дахлдор ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ супориш дода мешавад, ки ба масъалаҳои мунтазам бехтар кардани шароити хизмат ва зиндагии афсарону сарбозон, аз лиҳози техникӣ таҷҳизот навсозӣ кардани Қувваҳои Мусаллаҳ ва махсусан, Кӯшунҳои сарҳадӣ, ташкили дурусти ҳаёти захираҳои давлатӣ сафарбарӣ, бо лавозимоту таҷҳизот таъмин кардан, баланд бардоштани сатҳи касбӣ ва омодабошии онҳо эътибори аввалиндараҷа диҳанд.

Ҳозирини арҷманд!

Мизони асосии усули «дарҳои кӯшода», ки мо дар сиёсати хориҷии худ пеш гирифтаем, роҳандозӣ кардан ва пешбурди муносибатҳои дӯстона, ҳамсоягии нек, шарикӣ, ҳамкориҳои судманд бо кишварҳои хориҷӣ, созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ ва ниҳодҳои байналмилалӣ молиявӣ мебошад.

Дар ин росто, метавон тазаккур дод, ки имрӯз Тоҷикистон бо 180 давлати дунё муносибатҳои дипломатӣ барқарор карда, узви комилҳуқуқ ва фаъоли Созмони Милали Муттаҳид, Созмони ҳамкориҳои Шанхай, Созмони Аҳдномаи амнияти дастҷамъӣ, Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо, Созмони ҳамкорӣ исломӣ ва дигар сохторҳои бонуфузи глобалӣ ва минтақавӣ мебошад.

Дар сиёсати хориҷӣ мо ба рушди минбаъдаи муносибатҳо бо кишварҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, шарикони стратегӣ – Федератсияи Россия, Чин ва дигар шарикони худ, аз қабили Иттиҳоди Аврупо, Иёлоти Муттаҳидаи Амрико, кишварҳои Осиё, Ховари Миёна ва давлатҳои дигар минтақаҳои олам ҳамеша аҳаммияти хосса медиҳем.

Кишварӣ мо ҳоло дар ҳалли мушкилоти ҷаҳон ва минтақа, аз ҷумла дар масъалаҳои вобаста ба об ва тағйирёбии иқлим, мубориза бо терроризму ифротгарой, қочоқи маводди мухаддир ва ҷинойткориҳои муташаққили фаромиллӣ саҳми арзишманд дорад.

Махсусан, силсилаи ташаббусҳои Тоҷикистон дар бобати ҳалли мушкилоти об дар ҷаҳон, ки дар сатҳи байналмилалӣ ҳамчун «Раванди оби Душанбе» пазируфта шудааст, кишварӣ моро дар арсаи ҷаҳонӣ ба таври хос муаррифӣ кардааст.

Ҳоло иқдоми чоруми Тоҷикистон – Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор» барои солҳои 2018-2028 дар сатҳи милливу минтақавӣ ва ҷаҳонӣ амалӣ шуда истодааст.

Ҳамзамон бо ин, масъалаи тағйирёбии глобалии иқлим ва зарурати талошҳои муштарак барои рафъи оқибатҳои

он ҳамчун мушкилоти ҷиддӣ замони муосир мавриди таваҷҷуҳи хоси кишварӣ мо қарор гирифтааст.

Тайи чанд даҳсолаи охир тақрибан сеяки ҳаҷми умумии пиряхҳои кишварӣ мо, ки зиёда аз 60 фоизи захираҳои оби минтақаи Осиёи Марказӣ аз онҳо ташаккул меёбад, аз байн рафтааст.

Дар ин замина, кишварӣ мо ба мақсади эълон намудани соли 2025 ҳамчун Соли байналмилалӣ ҳифзи пиряхҳо, мушаххас намудани Рӯзи ҷаҳонӣ ҳифзи пиряхҳо ва таъсиси Бунёди байналмилалӣ ҳифзи пиряхҳо якҷо бо шарикони байналмилалӣ худ саъй карда истодааст.

Ҳозирини гиromӣ!

Мо ҳамеша ҷонибдори рушди ҳамкориҳои созанда бо кишварҳои Осиёи Марказӣ дар асоси усули дӯстиву ҳамкорӣ, ҳусни ҳамҷаворӣ ва эҳтирому эътибори тарафайн дар минтақа мебошем.

Дар баробари ин, таъкид месозам, ки дар шароити ниҳоят ҳассосу мураккаби минтақа ва ҷаҳон дар назди мо вазифаҳои бағоят мубрами амниятӣ, аз ҷумла мубориза бар зидди терроризму ифротгарой, қочоқи маводди мухаддир, силоҳ ва дигар ҷинойтҳои муташаққили фаромиллӣ, инчунин, муҳоҷирати ғайрирасмӣ қарор доранд, ки вобаста ба ҳодисаҳои Афғонистони ҳамсоя торафт шиддат гирифта истодаанд.

Чунонки мушоҳида мекунем, вазъият дар ин кишварӣ ҳамсояи наздикии мо ҳамомо печида ва мураккаб боқӣ мемонад.

Зиёда аз бист сол мешавад, ки Тоҷикистон аз минбари созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ ва минтақавӣ диққати ҷомеаи ҷаҳониро ба қазияи Афғонистон ҷалб менамояд.

Бори дигар тақрор мекунам, ки ҳолати фоҷиаборӣ дар ин кишвар ба амалмада гуноҳи мардуми дорои тамаддун ва таъриху фарҳанги бисёр қадими Афғонистон нест, балки натиҷаи даҳолати хориҷӣ ба қорҳои дохилии он мебошад, ки беш аз 43 сол инҷониб идома дорад.

Мардуми Тоҷикистон натиҷаи даҳолати доираҳои манфиатдори хориҷиро, ки боиси сар задани ҷанги таҳмилии шаҳрвандии солҳои 90-уми асри гузашта, ба ҳалокат расидани беш аз 150 ҳазор нафар ва ятим мондани зиёда аз 50 ҳазор нафар кӯдакон гардид, ҳаргиз фаромӯш намекунам.

Бинобар ин, мо, ки чунин таҷрибаи талхи таърихӣ дорем, ҳеч гоҳ ба масъалаҳои дохилии ҳамсояҳои худ даҳолат намекунем ва дар муносибат бо онҳо ягон ҳадафи ғарзнок надорем.

Мо ҳамеша ҷонибдори он ҳастем, ки дар кишварҳои ҳамсояи мо сулҳу оромӣ ва суботи сиёсӣ ҳукмфармо бошад ва мо тавонем, ки бо онҳо дар фазаи ҳамсоягии нек ва ҳамкориҳои созанда зиндагӣ кунем.

Маҳз бо ҳамаи сабаб Тоҷикистон ҳамчун ҳамсояи наздиктарини Афғонистон ба тақдирӣ мардуми азияткашидаи ин кишвар бетафовут буда наметавонад.

Мо чунин мешуморем, ки сарчамъ сохтани тамоми мардум ва таъсис додани ҳукумати фароғири манфиатҳо ва намояндагони ҳамаи қавму миллатҳо ва нерӯҳои сиёсӣ ягона роҳи расидан ба суботу оромӣ дар Афғонистон мебошад.

Тақроран хотирнишон месозам, ки мардуми Афғонистон бо имконияту иқтисодӣ бузургии сиёсӣ, тамаддунӣ, таърихӣ, фарҳангӣ ва иҷтимоие, ки доранд, бояд тақдирӣ имрӯзу ояндаи худро ба даст гиранд.

Ҳама сохти давлатдорӣ ва тарзи

идораи давлат бо майлу ирода ва раъйи худӣ мардуми ин кишвар муайян ва муқаррар карда шавад.

Имрӯз Афғонистон, мутаассифона, гирифтори бухрони амиқ сиёсӣ ва гуманитарӣ мебошад, ки метавонад оқибатҳои ҷиддӣ дарозмуддатро ба бор оварад.

Дар робита ба ин, аз ҷониби ҷомеаи ҷаҳонӣ ба мардуми азияткашидаи Афғонистон расонидани кумаҳои башарӣ мақсаднокро амри зарурӣ медонем.

Дар ин раванд, ба Ҳукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки дар доираи имкон барои расонидани кумаки башардӯстона ба мардуми бародари Афғонистон чораҷӯӣ намояд.

Тоҷикистон дар ҳамоҳангӣ бо созмонҳои марбутӣ байналмилалӣ имкониятҳои васеи логистикӣ худро дар ин ҷода пешниҳод кардааст.

Ҳоло шаш пули дар замони соҳибистиклолӣ дар сарҳадоти ду кишвар бунёдгардида барои расонидани кумаҳои башардӯстона ба мардуми бародари Афғонистон фаъолият карда истодааст.

Ман борҳо таъкид карда будам ва ҳоло бори дигар иброз мекунам, ки вазъияти Афғонистон ба амният ва суботу оромии минтақаи Осиёи Марказӣ, аз ҷумла Тоҷикистон таъсири бевосита дорад.

Зеро Тоҷикистон бо Афғонистон 1400 километр хатти сарҳад дорад, ки 60 фоизи сарҳади умумии минтақаи Осиёи Марказиро бо ин кишвар ташкил медиҳад.

Ҳамаи тамоми мушкилоте, ки дар минтақаи зикршудаи марзӣ ба вучуд меояд, аз ҷумла қочоқи рӯз ба рӯз афзоюндаи маводи мухаддир мустақиман ва қабл аз ҳама, ба дӯши Тоҷикистон қарор мегирад.

Бинобар ин, мо ҳамеша ҷонибдори ҳарчи зудтар барқарор гардидани сулҳу оромӣ ва суботи сиёсӣ дар қаламрави ин кишварӣ ҳамсоя мебошем.

Ман ин суҳанҳоро дар асоси таҷрибаи талхи ҷанги таҳмилии шаҳрвандии солҳои навадуми Тоҷикистон меӯям.

Агар Афғонистон дар он айём орому босубот мебуд, гуруҳҳои экстремистиву террористии аз ҷумлаи шаҳрвандони мо бо кумаку дастгирии кишварҳои манфиатдор ташкилгардида наметавонистанд қаламрави онро ҳамчун пойгоҳи аъмоли хунини худ бар зидди Тоҷикистон истифода намоянд.

Муҳтарам аъзои Маҷлиси миллий ва вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон!

Ҳамватанони азиз!

Роҳи тайкардаи кишварӣ соҳибистиклоли мо дар давоми сӣ соли гузашта, инчунин, дастовардҳои, ки мо дар ин муддат ба онҳо ноил гардидем, як нуктаи бисёр муҳимро возеҳу равшан собит сохтанд: мардуми шарафманди тоҷик метавонанд дар шароити мураккабу бухронӣ ҷаҳони муосир бо нангу номуси ватандорӣ, ҳисси баланди миллӣ ва иродаи қавӣ Ватани муқаддаси худро ҳифз кунанд, онро боз ҳам обод намоянд ва нуфузу обрӯи Тоҷикистони озоду соҳибхитёрро дар арсаи байналмилалӣ баланд бардоранд.

Дар ин давра маҳз ба шарофати заҳмати содиқонаи халқи азизӣ Тоҷикистон ва дастгириву пуштибонии хурду бузурги кишвар аз сиёсати пешгирифти роҳбарияти давлату Ҳукуमत мо мушкилоти зиёди иқтисодиву иҷтимоиро бартараф сохта, як кишварӣ орому босубот ва рӯ ба тараққиро бунёд намудем.

Мо барои ояндаи неки мардумамон,

ба хоҳири тақвияти иқтисодӣ иқтисодӣ давлатамон, ободии Ватанамон ва муҳимтар аз ҳама, мунтазам бехтар намудани сатҳи сифати зиндагии халқамон пойдевори мустаҳкам гузоштем.

Нақшаҳои созандаи мо дар доираи чор ҳадафи стратегӣ миллий ва барномаҳои муҳим тарҳрезӣ гардидаанд.

Мо то имрӯз дар ҷодаи амалӣ намудани онҳо хеле қорқоро анҷом додем.

Бовар дорам, ки вакилони парламент, аъзои Ҳукуमत, хизматчиёни давлатӣ ва умуман мардуми шарифи кишвар тамоми саъю талоши ватандӯстонаи худро ба хоҳири амалӣ намудани нақшаву барномаҳои қабулшуда, аз ҷумла татбиқи нақшаҳои саноатикунонӣ, ободиву созандагии Ватан ва бо дастовардҳои боз ҳам бештар истиқбол гирифтани ҷашни 35-солагии истиқлоли давлатӣ Тоҷикистон сафарбар месозанд.

Ба Ҳукумати мамлакат, вазорату идораҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ супориш дода мешавад, ки дар муддати шаш моҳ нақшаи чорабиниҳоро барои истиқбол сазовори 35-солагии истиқлолияти давлатӣ ва солҳои рушди саноат таҳия карда, ҷиҳати баррасӣ ва тасдиқ ба Роҳбарӣ давлат пешниҳод намоянд.

Мо бояд дар панҷ соли оянда тамоми захираву имкониятҳо ва саъю талоши худро ба хоҳири рушду тараққии давлати соҳибистиклоламон, ободии Ватани маҳбубамон ва истиқболи арзандаи ин ҷашни муборакку муқаддаси милли сафарбар намоем.

Ҳамватанони азизӣ мо хуб мушоҳида мекунанд, ки бо гузашти солҳо вазъи ҷаҳон мураккабу печида ва таҳдиду хатарҳои муосир боз ҳам ошқору шадид гардида истодаанд.

Аз ин рӯ, мо бояд аз соҳибдавлату соҳибватан буданамон доим шуқрона кунем, ҳамеша хушрӯзи зирак ва сарчамъу муттаҳид бошем.

Мо бояд ҳамеша босабру таҳаммул бошем, ҳамдигарро ҳамеша дастгирӣ кунем, ба ятимону маъжубон ва оилаҳои камбизоат ғамхорӣ намоем, Ватаномро сидқан дӯстдорем, фарзандонамонро дар ҳамаи рӯҳия тарбия кунем, ба Ватан, миллат ва давлати худ ҳаргиз хиёнат накунем, зеро хиёнатро на Худо мебахшад ва на бандаҳои Худо.

Мо хуб медонем, ки дар зиндагии мардумамон ҳанӯз мушкилоти зиёд вучуд доранд.

Вале эътибори комил дорем, ки тамоми мушкилоту камбудихоро худамон ва бо заҳмати ахлонаву содиқонаи мардуми сарбаландамон дар солҳои наздиктарин бартараф месозем.

Таъкид месозам, ки танҳо азму иродаи қавӣ, эътибори ба фардои нек, заҳмати софдилони ба нафъи Ватан ва давлат метавонад моро ба ҳадафҳои олимпиаи расонад.

Ба ҳамватанони азизам муроҷиат карда, як нуктаи муҳимро хотирнишон месозам: модоме ки мо ҳама якҷо як кишварӣ дар дами ҳалокат қарордоштаро ба қаламрави сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ, ваҳдати миллий ва шуқуфиву ободӣ табдил додем, қодир ҳастем, ки ҳамаи мушкилоти дигарро низ бартараф карда, дар ояндаи наздик Тоҷикистони маҳбубамонро бо заҳмати сарчамъонаву ватандӯстона боз ҳам ободу пешрафта гардонем ва обрӯи онро дар арсаи байналмилалӣ баланд бардорем.

Ба ҳамаи шумо – ҳозирини гиromӣ ва тамоми мардуми шарифи Тоҷикистони азиз саломативу сарбаландӣ ва комёбиҳои рӯзафзун орзумандам!

Родмардон
Муассис:
Гвардияи миллии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
Огози нашр:
25 январи соли 2006

Ҳаёти таҳрир:
Сардори шуъбаи иттилоот ва робита бо ҷомеа
полковники гвардия
Ҳайринисо Комилзода,
Неъматуллои Холиқ,
Илоҳичон Насриддинзода,
Саодат Сатторӣ -
ҳабарнигорон.

Мушовирон:
Фармондеҳи Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон генерал-лейтенанти гвардия Бобочон Чамолзода, раиси Кумитаи қор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, раиси Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон Раҳмонзода Абдулло Кӯрбоналӣ, муовини раиси Ҳаракати ҷамъиятии ваҳдати миллий ва эҳёи Тоҷикистон Рудобаи Мукаррам.

Идораи моҳнома ба андешаҳои муаллифони маводҳо на ҳама вақт ҷонибдор аст. Масъулияти саҳеҳии санаду иқтисодиҳо ба зиммаи муаллифон аст. Маводҳо аз АМИТ «Ховар» истифода шуданд.

Рӯнома дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти рақами 706 аз 20 январи соли 2006 ба қайд гирифта шудааст.
Дизайн: А. Насриддинов
Суратгир: М. Шоев
Адади нашр: 500 нусха